

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv04i15

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 4 Issue 15
April 1922

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 4, Iss. 15)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעבייט

טרייטער פון שלע
לענדער, פארמיט
ניט איד, און די
וועלט וועט זיין
איינערע

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידיס גארמענט וואירקערס יוניאן

Vol. IV, No. 15.

New York, Friday, April 14, 1922. 1922 דעם 14טען אפריל, 1922

PRICE 8 CENTS

לעצטע פערטע יעהרליכע מיטינג פון דזשענעראל עקזעקוטיוו באארה

פון דעם בילד וואס מיר דרוקען דא, וועלען אלע אונזערע מיטגלידער פון נאכט און פון ווייט, קאנען זעהן, זיי. עס קוקט אויס אונזער שעהנע, נייע, פראכט היים, אין וועלכער עס געפינען זיך איצט אלע אפיסעס און רעפארטמענטס פון אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן. פון דעם בילד וועלען אבער די מיטגלידער זיך בלויז קאנען בילדען א באגריף, ווי אזוי די אינטערנעשאנאל בילד דינט זעהט אויס פון אויסענווייניג. זיי קענען אבער קיין באגריף ניט האבען ווי אלץ זעהט אויס פון אינווייניג. דאס איז שוין עפעס, וואס מען קאן אויפ'ן בילד ניט זעהן. צו האבען א פולען באגריף דערפון דארף מען דורכזעהן אלע פלאנס, אלע אפיסעס און אלע אונזערע רעפארטמענטס, און זעהן ווי אלץ איז דאס איינגעשטעלט, ווי איין איז דאס טען זעהן איינגעקארדענט. אין קורצען עס איז א פראכטפילע היים, מיט אלע מאדערנע באקוועמייטען, אין וועלכער עס איז אן אמת'ער פארענדיגטע צו ארבייטען כאטש די בילדינג איז פון אינווייניג נאך ניט אין גאנצען קאמפליט פארטיג. עס זעט נאך נעמען עטליכע וואכען ביז די בילדינג וועט זיין קאמפליט פארטיג פון אינווייניג. ניט, אזוי גוט ווי פון אויסענווייניג, און דער מאלט וועט ערשט נעמאכט ווערען אן אפיציעלער חנוכה הבית, ווי עס שיינט וועט דאס זיין ערשט נאך דער האנווער-שאן מיר קאנען שוין אבער זאגען באגרייטענס, דאס דער חנוכה הבית וועט געפייערט ווערען מיט פראכט און גלאנץ, ווי עס פאסט זיך פאר אזא ארגאניזאציע ווי אונזערע.

גענוערס ווענען דעם וועלען מיר באגרייטענס מאכען א צווייטען מאל.

דענעלעס צו דער קאנווענשאן, און דאס מוז באלד געטאן ווערען. דאסנליכען דארף אויך באלד צוגעשיקט ווערען די סאבסטיטוטס. שיקט צו ווערען נעמען, ווערען אדרעסען און אויך דעם לעדזשער נומער. וועלען די באאמטע פון די לאקאלס דאס גלייך צושיקען, ווארום די צייט איז קורץ, צו דער קאנווענשאן איז געבליבן בען בלויז א פאר וואכען און ארבייט איז נאך דא א סך.

דעם פרייטאג, דעם 14טען אפריל, וועט זיך אנהויבען דער פערטע יעהרליכער מיטינג פון דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארה פון אונזער אינטערנעשאנאל דער מיטינג וועט אפגעהאלטן טען ווערען אין ניו יארק. דאס איז דער לעצטער מיטינג פון דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארה פאר אונזער קאנווענשאן, און א חוץ די וויכטיגע פראגען וואס וועלען אויף דעם מיטינג אויפגענומען ווערען, וועלען דאס אויך נעמאכט ווערען די לעצטע אריינזשעמנטס פאר אונזער וועכענטער קאנווענשאן, וואס וועט זיך עפענען דעם קומענדיגן 17טען מאי אין קליבלאנד. אלע מיטגלידער פון דזשענעראל עקזעקוטיוו באארה וועלען אויף דעם מיטינג אנוועזענער זיין.

אויס'ן טאנעם ארגאניז פון דעם מיטינג וועט געוויס זיין די איצטיגע סירקולאציע אין דער קלאקס אינדוסטריע. ווי עס שיינט, איז כמעט זיכער, אז די קלאקסאנדוסעקטורער טראגען זיך ארום מיט קריגערישע פלענער. ווי עס שיינט, וועלען זיי פאר קריג, ווען דער איצטיגער אגרימענט, וועלכער איז אויף זיין דורכ'ן לעצטען סטריק ארויסגעצוואונגען געווארען, וועט אויסגעהן. דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארה וועט די לאגע בענוי באטראכטען און וואהרשיינליך מאכען ווענען דעם וועט רעקאמענדאציעס צו דער קאנווענשאן.

אויף דעם מיטינג וועט אויסגעקליבען ווערען די קערענשעל קאמיטע וואס וועט האבען נאכזעהן די קערענשעלעס פון אלע קאנדידאטען צו דער קאנווענשאן. די קערענשעל קאמיטע וועט אנטאנען גען איהרע ווענען מאנאג אין דער מדינה, דעם 17טען אפריל, אין אונזער בילדינג, נומער 3 וועסט 16טע סטריט.

אברזשעקשאנס געגען קאנדידאטען.

די מיטגלידער פון אונזערע לאקאלס וואס האבען צו מאכען אירענער וועלכע אברזשעקשאנס געגען קאנדידאטען צו דער קאנווענשאן, דארפען עס גלייך טאן. די אברזשעקשאנס דארפען צוגעשיקט ווערען אין שריפט, צו דער קערענשעל קאמיטע אויף דעם פאלגענדען אדרעס:

CREDENTIAL COMMITTEE
3 West 16th St., N. Y. City.

די מיטגלידער וואס שיקען אריין אברזשעקשאנס דארפען אנגעבען ווערען נען טען מיט די אדרעסען, און אויך ווערען באקאל און לעדזשער נומער. אויב דאס ווערט ניט געטאן, וועט דער אברזשעקשאן שוין נישט גענומען ווערען אין אנבאט טראכט.

צום שלום ווילען מיר דא-אויסמערקט אסאך מאכען, דאס מאכען לאקאל'ס האבן בען נאך אלץ ניט אריינגעשיקט די קרע

וואס זייט איהר ?

וואס זייט איהר ? א קאמער, אן אפער רויסער, א פינישער, א סעמפלעמאכער, א פערסענעל, א באגראדער, אדער אפער גאר א באמאנעל מאכער, צו א דעווינער ? וואס איהר זאלט ניט זיין, דארט איהר גלייך אפגעזעהן דעם 20 דאלער טעקס פאר דעם מיליאן דאלער פארמיידונגס פאנד פון דער קלאקסאנדוסעקטור יוניאן. טוט עס גלייך. עס איז אין די אינער מערעסען פון יעדען ארבייטער, סאן אדער פרוי, — פון אלע וואס ארבייטען אין א קלאקס, סקוירס אדער רופער שאפ. דאס געלט וואס איהר צעהלט איין, וועט איהר באשיצען פון א סך צרות.

„אפען פארום“ מיטינג אפגעלייגט

אזוי, שנעל ווי עס וועלען נעמאכט ווערען אריינזשעמנטס, ווען און וואו די אפגען-פארום דיסקוסיאנס-מיטינגען זאל לען פארמאנענע ווערען, וועלען מיר עס באקאנט מאכען דורך די „גערעכטיגייט קייט“.

ווי מיר האבען לעצטע וואך אנאנט מירט אין די „גערעכטיגקייט“ האט דעם פרייטאג געזאגט פארקומען א אפען פארום מיטינג מיט ברודער י. פיינבערג אלס איינלייטער. אבער צוליב יום טוב איז דער מיטינג אפגעלייגט געווארן ערן פאר אן אומבאשטימטער צייט.

אמאלגאמירטע באנייט דעם אנדריטענס

ווען עס האבען זיך אנגעהויבען די פארהאנדלונגען צווישען די פארטרעטער פון דער אמאלגאמירטער און די פארטרעטער פון די ארבייטסגעבער, האבען די באשעפאטיגט פארענלייגט פאר דער יוניאן צוועלף פונקטען, וועלכע האבען איינגע-שלאסען: די פולע פרייהייט אנצושטעלען און אונזערע ארבייטער ווי דאס ארבייטסגעבער וועט געפעלען; טשעסאכ ליבע אפשאפונג פון גלייכער צוטיילונג פון דער ארבייט; די יוניאן זאל ניט האבן בען קיין רעכט צו דיסציפלינירען מיטגלידער, ווען דאס ריהרט אן די ארבייטס- (שלום אויף זייס 10).

אינהאלט פארצייכנים „גערעכטיגקייט“ נומער 15.

1. זייט 2. די וואך — 3. זייט 3. יוניאן מעמברס און לעקאל 3 — לעקאלוויט.
4. די סקוירס און ברעסלבער יוניאן לעקאל 23 — ה. וואנער, מיטינג פון דזשיינס באארה קלאקסאנדוסעקטור יוניאן — 5. לאנגער, עקזעקוטיוו באארה מיטינג לעקאל 25 — מישארל דזשיינסאכסאן.
6. זייט 5. פרוי און ארגאניזאציעס פראגען אויפגעאיינצוגעשטעלט ברייט.
7. זייט 6. וואס פוט זיך און באשפאן ? אברזשעקשאן, עקזעקוטיוו באארה מיטינג איז דער דעווינערס יוניאן לעקאל 15 — 8. גאלדוואסן.
9. זייט 7. א פאט אין שיעק (עדיטאלינג) — 10. זייט 8. פארהאנדלונגען פארצייכנים (גערעכטיגקייט) — 11. זייט 8. פארהאנדלונגען פארצייכנים (גערעכטיגקייט) — 12. זייט 8. פארהאנדלונגען פארצייכנים (גערעכטיגקייט) — 13. זייט 8. פארהאנדלונגען פארצייכנים (גערעכטיגקייט) — 14. זייט 8. פארהאנדלונגען פארצייכנים (גערעכטיגקייט) — 15. זייט 8. פארהאנדלונגען פארצייכנים (גערעכטיגקייט) — 16. זייט 8. פארהאנדלונגען פארצייכנים (גערעכטיגקייט).

צווייטער יעהרליכער קאנסעדיענץ פון די „וואך-קערם עדיזשןשאן ביורא“

די מאנופעסטורערס האבען
האפט צו קאנען צוריקברענגען
שטיקערביי סיסטעם (אדער א סיסט
רעדן און פראדאקשאן) און צו קיין
ראש רעכט צו דיסטאנדרשען ארביי
טער ווען זיי וועט זיך פארלוסט
דורך א נאוערנמענט קאמישאן. דא
האט זיך זיי ניט איינגעזעהן. זיי
דיפאטשטעיע האט זיך זיי ניט איי
געזעהן דעם מאל. זיי עס האט.

Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919

18 אב, סניידער

עב און זיין אן איבער-ניג, און בער
פאר א האלענדישן וואל יענער, וואס
זייערע פון זייט צו זייט באזיכטען פון
זיין יאנאן. אים-פערען זייערען בא-
זיכטען און זיך אפגעבן מיט באהאנד-
לען גרייסע פאנע, יענער די האנדלע-
נאן יענע דאסען אייגענלעך און זיין
זען. נאר און זי און דיין, און די
זייערע פאברעכען וואס שטעלן איין
פאר דאסען פארהאנדעלט יענער פון
די דעצענטען נאך, דען און דיין
זייערען א זענענדיגען באזיכט, זי און
א זענענדיגער עייט און דעמיט הייב
זיין זיך זיט באזעל.

העצמנים האבן איבערע קאמפ
 מאניפעסטירערס ענייען אייניארסען
 "באמבעס" די ארבייטער און שאפן די
 באפעמטס נייען אנווערטיקן און עס
 איז זיין "נאך דער קאמפ" און אז די
 ארבייטער האבען זיך "זיין אנהויבען
 געזאיינען צו לעבן מיט דענערע פאר-
 זיכערען.

אנערע בארעכאטים גען נאך זיין
טעג. זיי זינען די ארבייטער „צו מאַך
ווייזען“ און יאך ארבייט אין ניט נישט
און אז מען דארף איינפירען צוריק
ישיבא ארבייט, אביסלע פארענערען
די ארבייטס צייט, אפישאפן עקסטערע
באשאפט פאר אנווערטיים אין אייך אפ-
שאפן די באשאפטע „ליגא דאלי-
דעיס“, אין קורצען אפישאפן אלעס
וואס דער קאמפאטאכער האט זיך פאר-
זיכערען לאנג געשאפן אין צוריק איינ-
פירען דינע ארבייטס באדונגונגען וואס
מאכען דעם קלאוס מאכער פאר א
שפראך.

מערשיידדיג! זיי דינע מענטשן
בען ניט איינע זייערע האפנונגען און
הערען שמערדיג וועלען די צייטען, ווען
די ארבייטער וועלען זיך ארוימוועהן און
הערענער וויידזשעס זיינען בעסער; און
ארבייטען לאנגע שטונדען איז לעזיגער,
און אז אפריהען זיך א טאג פאר וועל
בען מען הינטן באצאלט, איז ערנער
זיי ניט צו קיינען באצאלט.
אבער עס וועלען זיך העלפען זייערע
רייד. די ארבייטער וועלען זיך ניט
אומקערען צו די אלטע „פאריאדעס“,
וואס די באסעס ווילט זיך אזוי שטארק
איינפירען. די ארבייטער וויסען בע-
סער ווי זייערע באצאלטעס וואס עס
איז ניט אדער שלעכט.

וואס טוט מען מיט די קארפאריישאן
שעפער?

וועזען דיזער פראגע איז דער
דזשיינט באַרד אָפּגעזעסען דעם נאָנצען
אָבענד לעצטען דאָנערשטאָג. מען האָט
געזיכט מיטלען ווי אָפּצושטאָמען די מכה,
וועלכע האָט זיך אין אַ גרויסער מאָס
פאַרשפּרייט אין באָסטאָן. דאָס איז אַ
צור, וועלכע האָט זיך אָנגעהויבען באַ-
ווייזען גלייך ווי עס איז באַשאַפען גע-
וואָרען דער ערשטער אַנטימענט מיט
דעם באַריהמטען נאָראַנטי פאַר אַ באַ-
שטימטע צאָהל וואָכען אַרבייט אין סיאָן.
אָדער אַ יאָהר. דאָן זיינען איינציגע
קלאָממאָכער אַרויסגעצאָלען פון דזשיינט
און האָבען אָנגעהויבען גרינדען קאָרפּאָ-
ריישאַן שעפּער, אָדער פּשוט גערעדט,
קעבּע שעפּער. און פון יענער צייט אָן
הערען זיי נישט אַויף זיך צו פאַרשפּריי-
טען.

די איינציגע האפנונג וואס מיר האב
בען איז, אז ווען דיער סיזאן, וועלכער
האט זיך אויסגעצייכענט מיט א סך
„טויער סוס“, וואס איז א ביליגע
ארטיקל און יעדער סאלידע קען גרינג
עס מאכען, וועט פאריבער, ווען עס וועט
קומען א פארלאנג נאר א בעסערן קלאס
גארמענט וועלען פיעלע פון די קאר-
פארייזשן „עפער מזען אינטערנעטן“
זיי וועלען די בעסערע קלאסס פשוט ניט
קענען מאכען.

מיר וועלען זיך זיכער גיט באנוגענע
בלויז מיט דייער האפנונג, און אָנוועג
דען מיטלען אַפּפּעזשאַלמען דעם וואוקס
פון דייע סעכע געסטען, אויף ווי פיל
נאָר מעגליך.

וואָס וועט זיין מיט דער „אַטאַלאַ
מישאַן“ ?

פאר קארנע צוויי יאָהר, אָנפאַנגענ
דיג גלייך נאָך דער שיקאַנאַ'ער קאַנווענ

יעצט יעדן איד וואס וועט זיין זיינע
יאהם עס האט צו דעם געטאן יעדען
ערשטענס, זייען זיך איינפירען
א האנטראל און אינזעלע בעמבעס אין
זייער יאסען, ווער אין יאס עס איינפירען
ווער עס פאסירט בעלע, ווער איינפירען
באנאכטען א גאס אין א יעדע יאס
עסן פונט זייען אין אן אנדער יאס. נאך
זייען זיינען אין נאכטען צו טאן אט יאס
אן אן א בונדעס איידעלעכט יאס
איינפירען יאס יעדע יאס

2. או א יתאם מיטונג וואל געווען
ווערן פון יעדען יתאם ווייניגסטענס אין
פאר פון א פאמיליע

אונטער דירעקטען פאנט-אף פון דעם
דימאריט פונדאציע

4. דער טשערמאן וואו זיין פאמיליע
ווארטירט פאר יעדען פארברעכען וואס עס
ווערט באמאנען, אין וואו באשיטראפט
ווערען פאר ניט רעפארטען דעם פאביע-
צען אין אים פון דער יוגנט.

ה. יעדער טשערמאן זאל זיין גאר
ראנטריט פון דער יוניאן, אדווערסע
דיסטרימינאט און האט א צייט פאר
לופט, זאל עס נישטעמאכען ווערען.
ז. א יעדערער ארכייטער זאל
שטענדיג באשיטמאכען ווערען פאר א פאר-
רעכענען

7. בייט די פארברענער זאל דער
יוניאן ביכל צונוצן ווערן. עס
זאל איהם גענעבן ווערן א נייע הארט
זון ווען ער נעהט ארויף אין א שאפ
ארבייטן זאל דער שאפ טשערמאן
וויסן וועמען ער האט דא... און מען
זאל זעהן, ער זאל נישט דא טון וואס
ער האט געטון אין אנדערע שטעטער.
8. א קאמיטע פון אהטיגע מענ-
בער זאלען אויסגעלייבן יעדע פון
אירע קאמארס צי באזוכן אסט די שטעטער
אין נאכזעהן וואס הארט טוט זיך.
איך דענק, אז דאס וואלט פיל גע-
האלפן צי האבען בעסערע יוניאן שטעטער
אלא, איך האב, אז איהר וועט מיין
ברית דריטן.

7. ראשונצווייג, מערבער באקאנל 1.

מיר, פרעסערס פון לאקאל 25 פון
לאונער ברודערס שאפ, 164 וועסט
25טע סטריט, דריקען אויס אונזער טיפ-
סטע דאנק אין אנערקענונג צו אונזער
עקזעקוטיוו מעמבער און טשערמאן פון
די פרעסערס, מאָריס שטערנער, פאר
זיין גוטער און איבערגעגעבער ארבייט
פאר אונזער שאפ און מיר פרעזנטירען
איהם מיט א גארלענער פאנוטיין פלען
האפענדיג אז ער וועט אין דער צוקונפט
פארשטעלען זיין גוטע ארבייט אין די
אינטערעסען פון שאפ, ווינשען מיר
איהם צו זאל נוצען דעם פרעזענט גע-
זונסערהייט.

די קאממע :
סעס פייערסטאדט.
דזשאן סמיט.
אייב ליפשיץ.
מאריס וויטנער.
בעני קאצמאן.

מיר, די ארבייטער פון דזשיי. ווייס
ענר סאָנס, אַנוועהענדיג די גומע אַרבייט
פון אַנווער טשערמאַן, ברודער הערר רייז
קענשטיין, האָבען באַשלאָסען צו פרעזענטירען
טייערן איהם מיט אַ פרעזענט אין ווערט
פון 75 דאָלאַר, וועלכער איז איהם איבערגע-
געגעבען געוואָרען פון דער שאַפּ-קאָמיטע.
ווי אויך דעם סעקרעטער ברודער האָפּמאַן
פון לעבען שאַפּ וואָס האָט אין דער צייט
פון לעצטען סטרייף מיכטיג געאַרבייט.
האָבען מיר באַשלאָסען צו פרעזענטירען
מיט אַ סעט סיליערעווער אין ווערט פון
40 דאָלאַר. די שאַפּ קאָמיטע,
דזשיי. שוואַרץ,
איז קערט.

די ארבייטער פון ה. פערלמאן
סאן, 22 פער סט. העקענאק, נ. די
האבען פרעזענטירט זייער טשערמאן
ברודער אייזידאך שטראוס, מיט א די
מענטשער פין אלס אנערעקענונג פון דער
נומער ארבייט וועט דער האט נעמט אלס
טשערמאן פון דעם שאפ, און דריקע
אויס די האפנונג, אז ער וועט ווייטער
אננעהן מיט זיין נומער ארבייט.
קאמיט. : אונז לאמבארדי
מארגן פאגנדיי.

**יוניטי סענטערס עפענען זיך
ווידער דעם 17טען אפריל.**

אונזערע יוניטי סענטערס זיינען צו געמאכט געווען דורך די פסח וואך און וויי וועלען זיך ווידער עפענען דעם 17טע אפריל. עס וועלען פארטגעזעצט ווערען די קלאסען אין ענגליש און די קלאסען אין פיזיקעל טריינינג. מאנכע פון די קלאסען וועלען אָנגעהאלטען ווערען דורך די מאנאטען מאי און דזשון, ביז דזשוליי וואָלען אלע מיטגלידער וואָס האָבען זיך באַמיייליגט אין די קלאַסען פאַרטעצען דאָס לערנען ביז צום ענדע. דאָס וועט זיי געוויס ברענגען אַ סך נוצען מאַכענאַר צוליב דעם ווערען די קלאַסען אויפגעהאלטען ביז דזשוליי.

אין ווייסט מאכער יוניטי סענסע
— מאַנטאן, אפריל דעם 7טען, —
פּיזיקעל טריינינג, מיט מערי רוס דירעקט

מאָר. קלאַסען אין ענגליש אין אלע אונז
זענען יוניטי סענטערס. דאָס זעלבניגע וועט
אויך זיין דינסטאָג, מיטוואָך און דאָנער
שטאָג אַווענט, דעם 18טען, 19טען און
20טען אפריל, אין אלע אונזערע אַנדע
רע יוניטי סענטערס.
פרייער איינטריטס פאַר מיטגלידער פון
אונזער אינטערנאַציאָנאַל, אין אלע דיות
סענטערס, צו אלע קלאַסען.

אלע מיטגלידער פון די עדיקיישאַן
נעל קאמיטעט, וואָס האָבען באַקומען ס'ר
קעטס פאַר דעם אונטערהאַלטונג דעם 1טע
אפריל, זיינען געבעטען צו קומען אים
אַפּים פון עדיקיישאַן אַל דעפּאַרטמענט
3 וועסט 16טע סט., זיך אַפּרעזענטירן.
יעניגע וואָס האָבען געזענענעליכענע ס'ר
קעטס זאָלען זיי אַפּבריינגען, וועלען זי
פּיס דאַרפֿען פאַר זיי צאָהלען.

די סמייט קאנסטאבולערו (דאָס מיינט,
עסמאט האַנדאַקען) פון פענסילוויניאַ האָב

פני דוד. העדנה.

1. (1971) 1971/1972 N. 12/12/12.

פראטעסטירען
ער האט אנגעהויבען נאך ווייניג
פראטעסטירען אין אונזערע שטעט
לעזענדיג א קאנסעקווענץ
פארבייגענדיג אין אונזערע שטעט
צו באמערקען אז די אנאנצערענדיג
האט נאך פון פריהער נעמט אן אפמאך
מיט מאסעסעטס, אבער יענער אפמאך
נעמט אפ אונזערע חובות און
פארבלייבט דעם וועג פון דעם
אידאנטישען אימפעריאליזם צו
קאנסעקווענץ.

וואס דער איינפאנג וועט זיין פון א
דעם בלייבענדיג שפילען קען ערשט די צו
קונסט באווייזען. דער באשלוס פון דער
לעצטער עלייט קאנסעקווענץ אין פארו
באווייזט אז ענגלאנד איז שוין גרייט
איינצונעהן אויף א פשרה, אבער ווי דער
שטייגער איז, מאכט זי פשרות אין דער
פארש, אבער פילט אין דעם עצם עיקר,
דער לעצטער פלאן איז א קאנסעקווענץ
נאכפאל וואו ווידער בלייבען ביים טערע,
נאך גריכענלאנד, ענגלאנדס נענסטער,
וואו שטענדיג שטעהן מיט א פיסטאל
צו זיין קאפ. גריכענלאנד דארף קריגע
טיל פון טראציע, אדריאנאפאל
אריינצונעמען, וואו זי וועט העכסט
ווארשיינליך זיין נאכז גוט מיליטעריש
באפעסטעט. ווערענדיג די טערקישע אר
מיי ווערט רעזולט ביי 40 טויזענט
מענטשן.

וואס אמבעלאנט די הארדאנעלען
ווערען זיי איינפאנגענדיג אונזערע
טערקישע בלייבען אויפן איינפאנגענדיג
ברענ, אבער אויף א נאכז בכבודיגען
שטח פון וואסער-וועג זיי וואלען גיט
קענען מעהר איהם פארשטעלען. די
איינפאנגענדיג ווייט, דאס הייסט: דער
נאכפאל האלב-אינזל, וואו בלייבען
אונטער דער הערשאפט פון אן איינפאנג
נאכפאלער מיליטערישער קאפיטלען,
מיט א טערע (ה. ענגלאנד) אלס
פערזענלעך. דאס וועט זיך ענפיען
א היבער חיל וואס וואו וואו וואו וואו
וואסער-וועג אז ער וואו זיין גיטראל.
אט דער נייער פלאן איז איינפאנגענדיג
א וועג פאר פראנקרייך, דאס איז דאך
אלץ וואס פראנקרייך האט געוואלט —
אבי די הארדאנעלען וואלען גיט אריין
פאלען צו ענגלאנד. די פראנצויזען זיי
נען אבער אומצופרידען און זיי האבען
מסתם נענוג אורזאכען פאר וואס זיי

די בלוטיגע שפייעל ::

ליען. און דאן איז גריכענלאנד ערשיי
נען אויף דער סצענע.

ווי עס צייגט זיך ארויס איצט אין
גריכענלאנד געווען דער ווערענדיג פון
ענגלאנד. די ענגלאנדער האבען פאר
שטאנען אז עס וועט זיין וועהר א שווער
רע וואו צו פארנעמען קאנסעקווענץ
פאר זיך אליין האבען זיי באשלאסען
דאס צו טאן דורך א פראקסי — גרי
כענלאנד. דער פלאן איז געווען אז גרי
כענלאנד וואו ברעכען דעם טערקישען
ווידערשטאנד אין קליין-אזיע, וואו ער
איז נאך פארבליבען, און דאסיר וואו ער
באלייגט ווערען מיט קאנסעקווענץ
פאל. די הארדאנעלען אין די הענט
פון די גריכען וואלען געווען זיכער פאר
ענגלאנד, וואס וואלט שוין געוויס פאר
פלאנסטער גריכענלאנד אזוי, אז זי וואו
זיך פון איהרע הענט גיט קענען אויס
רעהען.

די פראנצויזען האבען געזען דעם
שטארק פראטעסטירט אבער פראטעס
טען האבען א נאכז קאנסעקווענץ ווירקונג
דאס וואו עס האנדעלט זיך ווענען און
פעטען זיין. די פראנצויזען האבען
אויפגעהערט צו פראטעסטירען און גע
נומען האנדלען. דער סוף איז געווען
וואס די פראנצויזען האבען געשלאסען א
געהיימען אפמאך מיט מוס
טאפא קעמאל, דעם פאטער פון די טער
קישע נאציאנאליסטען, וואס האט זיין
רעזולטאט אין אנאנצער, לויט דער אפמאך
האבען די פראנצויזען זיך צוריקגעצויגען
פון געוויסע גענעראלען אין טערקיי, איבער
לאזענדיג הינטער זיך א סך געהיימע און
מיליטערישע וואפנס, דער רעזולטאט
פון אט דעם „פראטא“ איז געווען וואס
מוסטאפא קעמאל האט צוויי מאל צוריק
געשטויסען די גריכען מיט שווערע פאר
לוסטען און קלייבט זיך ביים פריהלינג
אינאנצען זיי צו פארטרייבען פון קליין
אזיע.

די מלחמה צווישען גריכענלאנד און
די טערקישע נאציאנאליסטען איז בעס
געווען א מלחמה צווישען ענגלאנד און
פראנקרייך. ענגלאנד האט צוגעשטעלט
געוועהר און געלט צו די גריכען און
פראנקרייך האט געטאן דאס אייגענע אין
באצוג צו די טערקישע נאציאנאליסטען.
לעצטענס האט ענגלאנד אנגעקויפט

דאראנעלען, עס וועט זיין נענוג בלויז
צו דערמאנען אז רוסלאנד, דאס צארישע
רייכטום, האט פאר דער וועלט מלחמה
אנגעהערט צוויי גרויסע בלוטיגע
מלחמות פאר דער אלטער ווינעלע פון
פראנצויזישענעם גלויבען און ביידע מאל
איז זי אפגעהאלטען געווארען — דעם
יעצטען מאל, אין דער פלעיווא מלחמה,
כמעט ביי די טויערען פון קאנסעקווענץ
נאכפאל. עס איז געווען די אלטע גע
שיכטע פון די גנבים וואס קענען זיך
גיט צוטיילען מיטן רויב און דער אלטער
כלל — „אויב מיר גיט, דיר גיט“ האט
געמאלטען. דאס איז געווען דער אפמאך
נער סוף פאר וואס דער טערע, דער
„האנאנצער מאן“ פון אייראפא, האט אוי
פאנג געהאט אנהאלטען זיין אנהאלט
אויף דער אלטער הייליגער פראוואס
לאזנער שטאט. עס איז גיט געווען די
שטאט מיט איהרע הייליגטומען, מיט
איהרע סענטימענטאלע און היסטארי
שע אפמאכענדיג, נאך דער שטאלער
וואסער-וועג וואס פראנצויזישע דעם
שווארצען ים מיט דעם גרויסען וואסער
וועג פון אייראפא, דער מיטעלענדישער
ים.

אין אפמאך פון דער וועלט מלחמה
איז די פראנצויזען פון די הארדאנעלען ווי
דער אריינפאנגענדיג. עס איז נאך גיט
קלאר וואס פאר א פארשטענדליכע עננ
לאנד מיט רוסלאנד האט געהאט ווענען
דעם. פון די געוועזענע טריטעס פון
דעם צארישען ארכיוו, וואס די באשליש
וויסעס האבען אויפגעברענגט, וועט זיך
אן, אז אין אפמאך פון דער מלחמה האט
פראנקרייך געשלאסען אן אפמאך, א
געהיימען נאכפאל, מיט רוסלאנד, לויט
וועלכען קאנסעקווענץ נאכפאל האט אין פאל
פון א טערע געדארפט געהן צום צאר.
ענגלאנד האט געמוזט ווילענדיג גיט
ווינענדיג, ווי עס ווייזט, ניטווינענדיג
צובאמקען צום אפמאך און איז וואנאר
געווען געוואונגען צו שיקען א נייע
עקספערדיצע צו נעמען די הארדאנעלען.
די עקספערדיצע איז דורכגעפאלען, דאס
הייסט זי איז צוריקגערופען געווארען
פונקט דאן ווען ביי די טערקען איז שוין
גיט פארבליבען כמעט קיין פולווער צו
קעמפען גענען און ווען די טערקען זיי
נען שוין געווען גרייט זיך פארטראגען.
עס איז נאך גיט באוואוסט צו די עננ
לענדער האבען ווענען דעם געוואוסט,
אדער גיט געוואוסט, ניכער פון אלץ
האבען זיי דאס געוואוסט, ווייל דאן איז
דאס געווען אן אפגענער סוף אין קאנ
סעקונדענאכפאל, און די ענגלישע קעספער
דיציע האט דאס געוויס געהאט איהרע
שפייענע וואס וואלען איהר ווענען דעם
טורע זיין? עס איז טאקע דא א נאכז
גוט באגרינדעטער חשד, אז ענגלאנד האט
אביזשטליך אויפגעבן די עקספערדיצע
כדי צו זיך צו זיך פאר דער הארדאנעלען
דאנעלען און דארפן עס נאכהער איבער
געבען צום צאר.

נאך דעם ווינען געקומען די שרעק
ליכע רוסישע מלחמות און אלס איינע פון
די הויפטאורזאכען פון די מלחמות ווערט
אנגענומען דער אומגעלונגענער פארוואר
מד פון ענגלאנד'ס ווייט צו נעמען די
הארדאנעלען, וואס האט אוממעגליך גע
מאכט פאר די עלייט צו שיקען אמוניציע
נאך רוסלאנד. עס שיינט אבער אז די
ענגלישע שרעק האבען זיך גיט גערע
כענט מיט אט די מעגליכקייטען און ווען
אפילו יע האט זיך זיי בעסער געלוינט
צו פארלייען רוסלאנד פאר דער מלחמה,
אידער צו פארלייען די הארדאנעלען
צו רוסלאנד.

און דאן האט ענגלאנד קאנצעדירט
פרייט איהר מיליטערישע ענערגיע צו
עראבערען אן אימפעריע אין קליין-אזיע.
צום סוף פון דער מלחמה, נאכ'ן וואפנע
שטילשטאנד, געפינען מיר די ענגלאנדער
מיט ביידע פיס אין מעסאפאטאמיע
אין פאלעסטינא און נאכז הייבט פאר
טראמען אין קאנסעקווענץ נאכפאל. די
טערקישע הייפ-שטאט איז אפילו געווען
אונטער דער פארוואלטונג פון א געמיש
טער מיליטערישער מוסע, אבער דאס
רוב מיליטעריש איז געווען ענגלישע. די
ענגלאנדער ווינען געבליבען טריי צו
זייער טראדיציע צו זיין אס פלאץ און
אין צייט און אין א געהעריגער צאל
דאס וואו עס איז גלייבט פאר זייערע
אימפעריאליסטישע אינטערעסען.
און זינט דאן האבען גיט אויפגע
הערט די אינטענסיווע אינטרענען פאר
דעם באזיץ פון קאנסעקווענץ נאכפאל.
עס איז געווען א מאנווער פאר פאזי
ציע, עס איז געווען וועהר א שווערער
קאמף, רוסלאנד איז אפילו ארונטער
פון דער סצענע, אבער דערפאר האבען די
עלייט געהאט פארמאכטונגען צו איטא

און דער וועהר זיכער אין פאראנצו
לעך געשיכטע פון דער געהיימישער
שטאט פון די לעצטע יארהער, וואס איז
אויף זיך פיס איינגעלייגט, פאראנצו
ווערענדיג צוויי אזיען זיכער דער אינטער
סאנסטער, אט דער האפטיגער איז
נאך גיט באלייכטען געווארען זיי געיע
רען איז. עס פערען נאך עטליכע ריג
נעלאר וואס מען דארף האבען כדי צו
בארעפטען איר באזונדערע איינציערענטען
און געשעהנדיגען אין איין נאנצער הייט,
פון דאס וואס מען ווייסט שוין אבער יע
וועט מען אן נאנצ פלאץ, און דער
אסאלער סכסוך צווישען די אימפעריא
ליסטיש-פארטיקטע מדינות אין טערקיי,
אדער וואס מען רופט אן אויפ'ן ריפאלי
סאטישען לשון — די פערען פון נאך
הענטען מורח, און אז כז זמן אט דער
סכסוך וועט גיט געלייגט ווערען און די
וועלט נאך גיט פארזיכערט גענען א
נייער מלחמה און דאס נאך איז גלייבט.

די מלחמה געהט שוין פאסטיש אן
די לעצטע עטליכע יארה, אבער ביי איצט
איז דאס געווען א מלחמה דורך דער
צווייטער-האנט, די הייפט קאנסעקווענץ
טען האבען ביי איצט, ווי וואס מען עס,
נעשטער פרייע מיט פערסענע הענט,
אדער איז אבער די נעמאדא און זי ווארען
ארויס אפון, דאס הייסט, ריפאליסטיש
טיש ווינען זיי שוין ארויס אפון, די
נעמאדא איז איצט, און זיי וואלען ארויס
אפון פיליטעריש.

ווען וואו אט איצט קומען צו אן
אפגענע ברוד צווישען ענגלאנד און
פראנקרייך וועלען די ריפאליסטישע גע
הייט געפינען עפעס א געהעריגען ווען
ווינענדיג תירוץ, עס וועט סתם זיין
די וויכטיקייט פון דער וועלט, די הייליג
לייט מיט טריטעס פאר עפעס וואס קען
קלינגען נאך שעהער, די אמת'ע אור
וואו וועט אבער געוויס זיין טערקיי און
גיט אויף טערקיי ווי די הארדאנעלען —
דער גרויסער האנדעל ווען צווישען איי
רופט און אזיע, וואס היינט ווי א
ענציקלאפדיע איבער די קעס פון אלע
אימפעריאליסטען.
גיט איין מלחמה איז געפאכטען גע
ווארען פאר אט דער שטאלער וואסער
פאס און וואו קיין ענטשיידונג, און עס
איז באשערט געווען אז אפילו די לעצטע
וועלט מלחמה, די גרויסע פון אלע ביי
איהר, וואו איבערלאזען די פראנצויזען פונקט
אזוי אוממעגלייט, ווי די פריהערדיגע.
ביי היינטיגע טאג ווינען די צוויי
הויפט קאנסעקווענצען פאר די הארדאנע
לען ענגלאנד און פראנקרייך, ענגלאנד
האט דעם וואסער-וועג פארבאט און
וואו איהם ווייטער אנהאלטען מיט אלער
ליי ערליכע און אומערליכע — הייפט
וועלטליך אומערליכע — מיטלען, און
פראנקרייך לאזט גיט, מען קען גיט וואו
נען, און פראנקרייך וואו וועלען האלטען
די הארדאנעלען פאר זיך, דאס וואלט
זי גיט געקענט באווייזען, ווען אפילו זי
וואו נאך אליין וועלען, פראנקרייך איז
ווינענדיג טייליך א יבשה מאכט און איז
וועהר שוואר אויפ'ן ים, אבער פראנק
רייך, זי יערע אימפעריאליסטישע מאכט,
האלט שטארק פון כלל — אויב מיר גיט
אין דיר גיט, דאס איז דער סוף פון
דעם באאיינשטען און בלוטיגען צושטאנד
אין קליין אזיע, פון דער מלחמה צווי
שען גריכענלאנד און טערקיי און פון
די ענגליש - פראנצויזישע אינטרענען
דאס, לעצטענס האבען אפילו די אויס
לאנדס-סיניסטערען פון די דריי הויפט
לענדער פון די געוועזענע עלייט —
ענגלאנד, פראנקרייך און איטאליען אפ
געהאלטען א קאנסעקווענץ אין פארו, וואו
זיי האבען כלומרשט אויסגעארבייט פרי
דענסטראקטענטען פאר גריכענלאנד און
טערקיי, דאס הייסט פאר ענגלאנד און
פראנקרייך, די מעשה איז אבער אז די
צוויי הויפט קאנסעקווענצען גלויבען אליין
גיט אין דעם אפמאך, זיי טרויען אבי
שטילט גיט איינע די אנדערע און זיי
האבען נענוג אורזאכען פאר דעם, ווער
ווייטס נאך אזוי גוט ווי זיי אליין ווענען
די געהיימע אפמאכען וואס יעדע פון
זיי האט מיט איינעם אדער דעם צווייטען
עד פון דעם סכסוך? איז דען די גע
שיכטע פון די לעצטע פאר יארה גיט
דער גריכענער באווייז פאר דעם?
און אויף דעם האט יעדער איינער פון זיי
גענוג שפייענען אין דעם אויסלאנד'ס
רעפארטמענט פון צווייטען, כדי צו
וויסען אלע סודות פון נענענער.
עס איז גיט דא דער פלאץ איבערצו
געבען דעם לאנגען ניטערען און בלוט-
נען קאמף וואס די גרויסע אימפעריאליס
טיש לענדער האבען אנגעפירט פאר
דעם באזיץ פון קאנסעקווענץ נאכפאל און די

„זמן הרותנו“ — אונזער פרייהייטס יום טוב

(לכבוד פסח.)

פרייהייט פון איהרע קייטען... זי לאכט
פון טראגעדיע, זי געהט טאנצענדיג ווען
נייטיג, צו דער הריגה, זי לאכט אויף דער
תהיה!
אין די ערנסטע צייטען פון גלות, ווען
דער שווערד איז געהאנגען איבער דעם
אירע'ס קאפ, האט ער גיט פארשטעלט
צו פייערען זיין „זמן הרותנו“, זיין פריי
הייטס יום-טוב. אין די פינסטערע קע
לערען פון דער בלוטיגער שפאניע, אונ
טער דעם טויט-שרעק, פון דער אינסקווי
זיציע האט דער איד געטרוקען זיינע
ארבע כוסות און געווענען זיין שיר נאולה
דאס ליד פון זיין ערלייזונג, דאס איז דער
מוטה, דער קוראזש וואס פרייהייט גיט
דעם שוואכען, וואס מאכט איהם פאר א
העלר, פאר א רוי, וואס רופט אין איהם
ארויס די נאכעלסטע וועלטס אפפערענע
און די גרויסקייט, ווען נייטיג, צו שטאר
בען א מארטירער-טויט.

גיט די אלטע פאסירונגען פון יציאת
מצרים פייערט דער איד, נאך דאס איז —
דער שטרעבען צו פרייהייט און דער האט
צו אונטערדריקונג וואס ער פיהלט ווייניג
דיג אין גלות, — דער געפיהל פון פריי
הייט וואס קיינע טראגעדיע האבען אין
איהם גיט געקענט פארניכטען. דער איד
פייערט זיין פסח און פיהלט זיך „כאילו
יצא מצרים“, אזוי ווי ער אלון איז פון
א פינסטערען שטאלע פארוואנדעלט גע
ווארען אין א בוך-רוי, א מלך — א קע
ניג וואס הערשט איבער זיין אייגענעם
וויילען, א האפנונג, וואס א צווייטווענד
יעהריגער גלות האט גיט געקענט ברעכען

אט דאס פייערט איצט דער איד, גיט
דאס וואס האט מיט איהם אפמאך פאסירט
נאך דאס וואס איז יעצט, וואס ער לעבט
איבער אין זיין צייט... די פרייהייט פון
זיין אייגענעם ווילען. „פרייהייט“ איז
און וועט פאר איינער פארבלייבען — דאס
שעהנסטע און הייליגסטע ווארט איז
מעגליכען לשון, דאס איז וואס
מאכט די אידען מיט אזא באנייטערונג
צו פייערען זייער זמן חרות נון.

עס ווינען דא אין דער מענשהייכער
שפראך דריי ווערטער, ווערענדיג ווינען די
ליבסטע, טייערסטע און הייליגסטע. און
דאס ווינען די שעהנע דריי ווערטער:
„ליבע“, „ארכייט“, און „פרייהייט“.
„ליבע“, אין אלע איהרע פארמען,
איז די נשמה, דער מאטיוו די טרייב
קראפט פון לעבען. די ליבע וועלכע צו
פלאקערט זיך מיטן נאנצען פייער צוויי
שע-ווינע פארליבטע, די ליבע פון על
טערען צו קינדער, די ליבע צווישען מאן
און פרוי, די ליבע פון און מענטשען צום
צווייטעם — אלעם שעהנע און נאכז
לעס אויף דער וועלט, אלע שעהנע אידע
אלען, אלע שעהנע קונסטען שטאמען פון
יענעם מענשהייכען געפיהל וואס הייסט
ליבע.

„ארכייט“ איז נאך א שעהנער ווארט
עס ליגט אין יעדען מענטשן א חשק, א
לוסט עפעס צו שאפען, עפעס אויפצומאן
פאר די וועלט, צו זאגען עפעס וואס וואו
ארויסרופען לויב און באוואונדערונג. אט
דעם חשק צו ארכייט איז די קראפט וואס
קרעפטיגט אונז, וואס האלט אויף אונזער
פויזשען און גייסטיגען עקזיסטענץ.
„פרייהייט“ איז אבער דאס שעהנע-
סטע ווארט פון אלע! און גיט בלויז דאס
שעהנסטע, נאך אויך דאס וויכטיגסטע,
דאס טייערסטע, ווייל דאס פרייהייט קען
גיט זיין קיין אמת'ע ליבע!

און פרייהייט ווינען די מענשהייכע
כחות באגרענעצט, דער מענשהייכער
גייסט ווערט געשטירט אין קייטען, און
קיין לאנד, קיין נאציאן קאן גיט פראג
רעסירען, דאס וואס לופט איז פאר יעדער
מענטשען באזונדער, דאס איז פרייהייט
פאר דעם נאנצען כלל.
דער שטרעבען נאך פרייהייט איז א
נאטירליכער געפיהל, וואס געפינט זיך אין
דער חיה ווי אין מענטשען. עס וועט זיך
ארויס אפילו אין די נאך וואס וואסס
ארויס צווישען די שפאלטען פון צוברא
כענע, שטיינערנע טראמארען, מיט א
קראפט וואס איז שטארקער פון אלע נא
טורעלעכעמען — רייסט זיך ארויס די

Condition	10 years	12 years	14 years
1	~85%	~75%	~65%
2	~75%	~65%	~55%
3	~65%	~55%	~45%
4	~55%	~45%	~35%
5	~45%	~35%	~25%

[illegible][illegible][illegible][illegible]

פתח"ס קלון נעזר ע"ה
 א"ר ב"ר חפ"ר נ"ט ע"ה ומונען
 דאס פאט וואס איז שטארקען נעמער
 אויפ'ן ווייטערמאכער שטריק אין פא-
 רעם, איז שרעקע ווערענע וועמערען
 דער און דער שטריק איז נישט נישט
 נעמער, א"ר ב"ר ב"ר, איז בעס שטאר
 בעהר נ"ט ומונען דאס אנדערע פא-
 בען איבערמאנייט, אייב בען ווי
 האבען ערמאן אין האבען אין י
 דערע מארקעט, דאס וואס דאס און
 דערע און איז וואס מאכט ווייניג
 וואס אים היינטיגע עיטען.
 און נישט ב"ר אין פארדערען
 ווייטען און דערעס שפילט דאס און
 דערעס און וועטען דאס, דאס וועלכע
 איז א"ר פאט האבט און פאט
 האבט און פאט אונדער איז אונדער
 נישט ב"ר און (א) פארענעט, י
 היינטיגע שטריק פון האבט ווייניג און
 וועלכע, דאס מאכט פון ווי היינטיגע ווי
 ליבט און יא, יא נישט-אונדערע
 דערע שפעט, בעטען אין יערען דערע
 שאפט פון דאס אנדערעס מאכט בען
 אויך האבט אין פאט, היינט יער
 עמעסט נאך פון מאכטען קיינס, שפארט
 קאטעס און אונדערע פאט, ב"ר און
 דער אונדערע ווערען באשעפטעט און
 א טויזענט בענען.
 די היינט אונדערע, וואס אונדער
 אונדערע און און איז דאס אונדערע

לעם אזוי אויסגעוואקסען, אין דאס
 וואס דער „שיינבער“ אז קאמערס“
 פיהרט אן א פארשאמאמט אין נאנץ
 אמעריקא, דערנעבעלענדיג די גרויסע גלי-
 קען וואס הארט ערווארט, די מאגליכקיי-
 טצורעם און מענטשן קומען אהער צע-
 גען שניידערשעפער ויך אריינצוארביי-
 טען. עס פארשטעהט זיך, אז אין גרו-
 ווערט קאנצענטרען אן מען באקומט דא-
 גענוג ביליגע ארבייטער. און דאס איז
 טיילווייז אמת, 16 דאזער א וואך איז
 ווייט און דעם שאפ ווערט באטראכט
 פאר „נוטע וויירושעס“, און אפילו אין
 די קלוקע שפער קאנצען אויך גיט די
 ארבייטער ויך איבערנעמען מיט די
 וויירושעס, ספעציעל ווען מען פארליינט
 עס מיט די וויירושעס פון די קלוק-
 טבער אין ניו יארק, שיקאגא, פילאדעל-
 פיע און נאך שטערע שטעט.
 אונזער אינטערעסשאנאל מוז ויך
 מעהר פארטראכטען איבערן צושטאנד
 פון די ליידס נאכמענט אינדרוסטיג אין
 קאליפארניא, די קאנווענשאן שולד גיט
 אינגאנצערן אט די וויכטיגע פראגע, וואל
 די קאנווענשאן גיט אורטיילען דעם
 פאסיפיק קאנסט“ לויט דער צאהל דע-
 לענאטען וואס וועלען פון דאס קומען
 צו דער קאנווענשאן. וואל עס געוואר-
 טיילט ווערען, לויט דעם איינפלוס וואס
 אונזער מארקטעט איבט אויס אויף דער
 אינדרוסטיג אלס א נאנצע.
 אונזער באשול 22 איז בארעכטיגט
 צו שיקען צו דער קאנווענשאן דריי דע-
 לענאטען. אבער נעמענדיג אין בא-
 טראכט, דאס מיר האבען גיט לאנג צו-
 ריק אָננעפיהרט א סטרייק, און נעהאט
 אויף ויך אינדרוסטאקשאנס צו פייסטען,
 און דאס אלץ איז געטאן געווארען פֿיס
 אייגענע מיטלען, זיינען מיר איצט אין
 א לאגע, דאס מיר קאנצען האבען אויף
 דער קאנווענשאן בלויז איין רעלעגאנט.

[illegible]

ווערענדיגטע פערקלערט און אים געטוישט
 די קאמפאניע וואס זי האט געקויפט
 אויפ'ן אינדוסטריעלען געביט אין אמע-
 ריקא און קענעדע, איז א כבוד ניט נאך
 פאר איהר שליסן, עס איז א כבוד פאר
 דער נאמענער ארבייטער באוועגונג, און
 עס שטעלט איהר אוועק אין די ערשטע
 רייכע פון דער ארגאניזירטע ארבייטער-
 שטאפט, און דעריבער שטארק, וועט זיין
 דער רעפארמירט פון דער קאמפאניע פאר די
 לעצטע צוויי יאהר ארבייט, און זייערע
 רעקאמענדאציעס פאר דער צוקונפט
 די וויכטיגסטע פאקטאר אין דער קאמפ-
 ווענשאן.
 איינע פון די וויכטיגסטע פראגען
 אויף דער קאנווענשאן דארף זיין דער
 פאסיפיק קאנסט, ריזע פראגע, איז,
 ליידיג, פרייהאנד א סך פארגאנלעכעניגט
 געווארען פון ביידע, אי פון דער קאמפ-
 ווענשאן, אי פון דזשענעראל עקזעקוטיוו
 באדארף.
 לאס אנדזשעלעס וועט אויך דער
 קאנווענשאן זיין פארטראכטען, איז ריזע
 רעלעגאנטען וועט פארטראכטען זיין דער
 נאמענער, "פאסיפיק קאנסט", דער הויפט
 צוועק פון אונזער רעלעגאנציע אויף דער
 קאנווענשאן וועט זיין, צו באקאנען אלע
 רעלעגאנטע מיט די אימישטענצען פון
 דער ליידיג נאכאנאנט אינדוסטריע אויפ'ן
 "פאסיפיק קאנסט".
 ס'זיין קאנווענשאן פון אונזער איג-
 טערנעשיאנאל קאן נישט באטראכט ווער-
 רען פולשטענדיג רעפערענצירט, אויב
 דארט איז נישט א פארטראכטערשטעטע
 "פאסיפיק קאנסט", און ספעציעל פון
 לאס אנדזשעלעס, און סיינע פלענער
 וואס די קאנווענשאן ארבייט אויס קא-
 נאן ניט באטראכט ווערען קאמפליט
 אויב עס ווערט ניט גענומען אין פא-
 טראכט דער "פאסיפיק קאנסט", און
 וועלכען לאס אנדזשעלעס איז דער סענז-
 טער. לאס אנדזשעלעס איז פאר די

וועט, וואס שיאנא אין פאר די מיר
וועט, און וואס ניו וואס אין פאר די מיר
איסט. לאס אנדזשעלעס ווערט א משר
קעט וואס קאנקורירט מיט אנדערע קשר
קעטס. לאס אנדזשעלעס פארנעמט
דעם 4טען אָרדער סטען פלאץ אין דעם
וויכטיגקייט אלס סענטער אין דער ליי
דיס נארמענט אינדוסטריע פון אמעריק
אין דער ליידיס נארמענט אינדוס
טריע פון לאס אנדזשעלעס ווערען בא
שעפטונג ארום 10 טויזענד ארכיטעקט
דאס אין די הויפט אינדוסטריע פון דער
שטאט. און דאָרט ווילן דאָ נאָך פיל
אנדערע צירעל ארכיטעקט, פאָרערס
לעפמאכער און מילינערי ארכיטעקט
שויסטמאכער און מענער שניידער. עס
ווערט געשעצט, דאָס בלויז אין דער
ווייטע און דעם אינדוסטריע אליין איז
אונזעמט א קאפיטאל פון צוואנציג
מיליאָן דאלער.

די רעלעאטען צו דער קאנווענשאַן
וועלען מוזען די פראגע גענוי באטראכט
טען. וואָס מיינט צו פארשטענדען צעהנענע
דלינער טווענטער דאלערס אויף א
ווייטסטשכער סטריק אין פילאדעלפיע
אָרדער אין אנדערע שטעט אזוי לאנג
וו די ווייטסטשכער אין לאָס אנדזשעלעס
זיינען נישט אַרעטזיירט? יענע סקעצ
שענער פארשלייבן די שטעט וואו מע
סטריקט מיט די ביליג אויפגעשטאמט

איז אמעריקע א לאנד פון ציוויליזאציע?

פון מ. דינגאד

פרייטאג, דעם 14טען סעפטעמבער, 1920

קאנגרעסלייט וואלען נישט מוזען געוועהרט ווערען דאסא פון ווער דירעקטורט, ווי ביי איינעם, נאך ווי וואלען קענען געוועהרט ווערען פון אומעטום.
ער וויל נישט איינזעהן, אז אום צו שאר פון א בעסערע קאנגרעס, איז נויטיג די ערשטע וואך צו רעפארמירען די געזעלעך, און די בעסערע קאנגרעסלייט ווערען שוין קומען פון זיך אליין.
פונקט אזוי ווי אום צו שאפן א בעסערע פרעסע איז נאך וועניג צו רעפארמירען די רעפארמירען און פארשערע, נאך מען מוז רעפארמירען די לעזער, וועלכע וואלען פארלאנגען בעסערע.
עס איז דא איין אמתער לייט-מאטיוו אין דער נאנצער אמעריקאנער ציוויליזאציע, און דאס איז: "דאס פאלק וואל קריגען וואס עס פארלאנגט".
די וואס האבען עס פארשטאנען, זיינען ביי אונז געווארען נאציאנאלע העלדן.

אדערליי פון קריזאנאנד

פון מ. פערלשטיין

שטערטעל, האט זי גלייך אפגעווארט דער מיטעלע און פאלט און דער מעיאר פון שטערטעל, און זי געהייסען גלייך פארהערן צוריק.

האבען מיר ארויסגעשיקט אונזער ביזנעס איידזשענט מיט א קאמיטע, און זיי אונגעקומען אז זיי וואלען נישט פאלגען און פארברייבען אין שטערטעל. דאס איז געווען לעצטען וואנטא. האבען זיי אונז סאט געמאלט, האט מען זיי שרעם טראט. מען האט זיי אונסעלעירינגס די פאקעטס, און אין מיטען וואנטא האט מען געמאכט א טרייעל. דער מעיאר איז געווען דער דושיאדזש, קיין לאיער אין דער קיים האט ער נישט געוואלט אונזערהעלן, און מען האט ער קאכטע געפוינט מיט די געלד וואס מען האט ביי זיי גע-פונען אין די פאקעטס, מען האט זיי נאך איבערגעלאזען פאר טייערע צוריק קיין קאליאנאד, און מען האט זיי גע-הייסען גלייך פארהערן און נישט קומען צוריק!... מיר געהן זיך יעצט טרייעלען מיט דער שטערטעל.

אין דויע סטרייקס האבען מיר גע-גען אונז 4 אויסערגעוועהנליכע שטערקע אינדזשעניערס, און נאך אלעס זיינען די צו סטרייקערס און אן אויסנעצייכענע טען דושיאדזש.

דעם שאפ פון לאנדעסמאן, הויזש-מייער, וואו מען סטרייקט שוין 14 וואך, בען, האט זיך נאך קיין איין סטרייקער נישט אפגעריסען צוריק צו דער ארבייט.

פון דער אנדער זייט האבען זיך די סטרייקערס נישט צו באהאלטען. די אי-בעריגע קלאוקסמאכער, שוויט-מאכער צאהלען 5 פראצענט פון זייערע ווייז-זשעס, און די רעגעלע בענעפיט וואס די סטרייקער קריגען פון דער צווייטער וואך פון א סטרייק און איז 20 דאלאר א וואך. אויסער דעם רעגעלען בענעפיט זיינען אייך דא איינצעלע, פאר וועמען מ'דארף צאהלען רענט.

זיי לאנג דער סטרייק וועט נאך גא-האלטען, איז שווער צו זאגען. איינס איז אבער זיכער, אז מיר זיינען ענט-שלאסען אונגעפיהרען דעם סטרייק ביז די פירמא וועט איינזעהן, אז סטרייקס באצאהלען זיך נישט.

קאנווענשאן נייעס.

אונזערע דעלעגאטען זיינען שוין ער-וועהלט, ארום און ארום וועט קליינלעך זיין פארטראסטען דורך 20 דעלעגאטען. עס איז אמת וואס עס זיינען ביי אונז מעהר דעלעגאטען דורכגעפאלען ווי ער-וועהלט געווארען. די דורכגעפאלענע טרייסען זיך אבער דערמיט, וואס זיי וועלען אויך קענען בייזאגהען די קאנ-ווענשאן....

די ערוועהלטע דעלעגאטען פארדרייט ווידער, וואס די קאנווענשאן איז אין קליינלעך, יעצט, ווען זיי זיינען שוין ערוועהלט, ציהט די הארץ זיך דורכצו-פארהערן אביסעל, זיי וועלען זיך אבער מוזען צופרידענשטעלען מיט דעם וואס-מאביל ראידס וואס ווערען אראנזשירט פאר אלע דעלעגאטען.

די קאנווענשאן וועט אפגעהאלטען ווערען אין דעם, לאקאמאטיוו אינדזשע-ניערס אורדימאטיוו, א שטער פלאץ אין רעכטען סענטער פון שטאט.

די הערשטערס פון דער דושיאדזש-ראל עקסעקוטיוו באאדער וועט זיין אין סטאטלער האטעל. ווענען די איבעריגע אראנזשעמענטס וועלען די דעלעגאטען זיכער אויסגעפונען ווען זיי וועלען קר-מען.

פון ווענען אידעאלען, באמת אבער זיי-נען עס שעהען ווערטער, וועלכע ווערען דא נישט דורכגעפיהרט אין לעבען.
די קריטיק איז א שניידענדע, און אין פיל הויכע און ווייפלע א געזעכטע. צום באדויערען ווייזען אבער נישט אן אינזערע ראדיקאלען קיינע קאנסערוואטיו-ווע מיטלען ווי אזוי די לאנע צו פארבע-כערען, און די אייניגע וועלכע זיינען יא אן מיטלען, זיינען זיי כמעט ווי קינדער-שען. אפילו דער גרויסער מענען, ווען ער קומט צו דער פראגע ווענען פארבע-כערען די פאליטיק אין אמעריקא, נייכט ער אז די יסועה ליגט אין דעם, קאס

פראפעסאר האללאנד גיט ארויס 2 נעמשיידונגען.

פראפעסאר דזשיימס האללאנד איז א גרויסער פילאסאף, געווארען אלס דער 3טער רעפער אין קליינלעך קלאוקס טרייד, אויף דעם פלאץ פון ראבינסאן'ען העלבער האט רעזיגנירט. פראפעסאר האללאנד פארנעהמט אויך דעם פלאץ פון אומפארטייאישען טעכערס און ער האט לעצטע וואך ארויסגעגעבען זיינע ערשטע צוויי דעשייענס.

אין איין קיים האט זיך געהאנדעלט ווענען 4 ארבייטער, וועלכע זיינען ענט-זאנט געווארען פון דער ארבייט. ער האט זיי אונגעשטעלט צוריק צו דער אר-בייט.

אין דער צווייטער קיים האט זיך געהאנדעלט צו דארף א באס באצאהלען דעם, "סטאנדארד קאמיטע" פון א שאפ פאר דער צייט וואס זיי ספענדען איבער פראגען פון סטאנדארדס. האט ער בא-שלאסען אז זיי דארפען קריגען באצאלט.

די העכסט וויכטיגע פראגע וואס דויער נייע רעפער און די אנדערע צוויי רעפערס וועלען אראפגען יעצט באשלי-סען, איז די פראגע פון ווייזשעס.

דעם 22טען אפריל קומט זיך צו זאמען דער באאדער און רעפערס, אויף צונעהמען דעם פארלאנג פון די מאנא-פעקטאטורעס ווענען ווייזשעס. גענוי וואס די מאנופעקטאטורעס וועלען פאר-לאנגען ווייסען מיר נאך נישט, מיט פאר-שטעהן אבער, דאס אויב די מאנופעקט-טורעס האבען געווען דעם, "הירינג", איז דאס געוויס נישט ווענען א העכער-רונג, נאך ווענען דערווערען די ווייז-זשעס. פון איין זייט וואלט זיכער נישט געשאדעט אז די ארבייטער וואלען קר-גען א העכערונג אין ווייזשעס. פון אלע 7 גליקע מאכען די קלאוקסמאכער קיין לעבען נישט. די פארדינסטען זיינען קליין, ארבייט איז ווייניג, און דער צו-נאך קומען די מאנופעקטאטורעס און שרייען אז די ארבייטער קריגען צו פיל באצאהלען.

פראפעסאר האללאנד וועט איצט דארפען זיין איינער פון די 3 צו בא-שליסען, צו די ארבייטער קריגען צו פיל ווייזשעס אדער נישט.

מיר, פון אונזער זייט ברייטען זיך פאר צו באווייזען דעם, "גלייכע" לע-בען וואס דער קלאוקסמאכער פיהרט. דעם 22טען און 23טען אפריל וועט דאס די-שלאכט דארפען אויסגעפאכטען ווערען.

אונזערע סטרייקס.

די סטרייקס וועלכע מיר פיהרען דא אן גענען 3 פירמעס, לאנדעסמאן, הויזש-היימער, א קלאוק שאפ, און בלומפילד קאמפ. און מאשעיאנטי בראס, 2 דרעס-שעפער, זיינען אין דעם בעסטען צו-שטאנד, ספעציעל שטעהט דער סטרייק אויסגעצייכענט גענען דער פירמע לא-דעסמאן הויזשעס קאמפ. איינע פון די גרעסערע און רייכסטע פירמעס פון דויער שטאט, איז קליינלעך איז די פירמא אפגעשטאפט אין גאנצען. טראץ בעל האבען מיר אין די קליינע שטערס-לאך ארום קליינלעך, און מיט ניו יארק וואס די פירמא קרינג דארט איהר אר-בייט געמאכט און אנדערע שטערסלאך קענען מיר נאך נישט איינניקמען, ווי צום ביישפיל, האבען מיר די שטערסעל וואוסטער, אהייא, מיר האבען דארט א פאר מאל ארויסגעשיקט קאמיטעס, איז ווי נאך זיי זיינען אריינגעקומען אין

גענען דער אמעריקאנער פאליטיק, און דער אנהאנגער איז נישט קיין אנדערער ווי דער שארף-בלייטער פובליציסט און ליי-טעריסט-היסטאריקער ה. ל. מענקען.
--- זאגט ער --- זיינען מעהרסטענס טויר-געניכטען אין בארעטערע מענשען. אייב עס געפינט זיך צווישען זיי א פעהר-נער מענש איז עס א צופאל, אויב עס געפינט זיך צווישען זיי אן עהרליכער מענש, איז עס א גוט. צווישען אלע קאנגרעסלייט זיינען נישט קיין צוויי דו-צענער, וועמענס מיינונג ווענען וועלכע עס איז פראגע עס איז ווערט צו הערען. זיי באשטעהען מעהרסטענס פון לאקאלע פאר-ליטישענס, רעדאקטן פון דער פארטיי-מא-שין, זייער איינציגסטער אינטערעס איז דושיאבס.
די אמעריקאנער פרעסע שניידט אפ נישט בעסער דורך די הענר פון אן אנדער ראדיקאל, דושיאבס מיינס.

א מענש מיט אן אייגענער מיינונג קען נישט זיין קיין רעדאקטאר פון א ציי-טונג, ערקלעהרט ער. א רעדאקטאר וואס האט געוואלט אויפהאלטען זיינע איבער-צייגונגען און זיין וועלכסטערספעקט האט אין א קורצע צייט פארלארען צוויי שטע-לעס. די נייעס פאר אלע צייטונגען ווערט געזאמלט פון איין גרויסע פרעס-אגענ-טור. די גרויסע אדווערטייזערס באנוצען די פרעסע פאר זייערע אינטערעסען. דורך דער צייט פון שטאט-היסטאריק אין פייטס-בורג האבען די שטאט-היסטאריקעס גע-הוקט אין 2 וואכען צייט 30 פולע פיי-דזשעס אדווערטייזעמענטס צו באהאנדלען סען די געזעלשאפטליכע מיינונג גענען די סטרייקערס. די סטרייקערס האבען נישט געקענט קיינעם אזא רויזען פלאץ איר ווערטייזעמענטס, און זייער שטימע איז דעריבער דורך דער פרעסע נישט געהערט געווארען.

אמעריקאנער ערציהונג און אמעריקא-נער געשיכטע האט דעמאלטען שיקאט. אנשטאט צו ערציהען דעם בירגער מיט א ברייטען בליק אויפ'ן לעבען, אין א גייסט פון פרייען פארשען און פרייער קריטיק, פילט מען איהם אן פון קינדווייז-אויף מיט פארשען פארטיאטיוס און פרא-פאנאנרא. מען פלאנצט אין איהם איין פארטאריטילען, אנשטאט וויסענשאפט.

דאס אלעס איז אפער נישט זעהר ניי-פון ראדיקאלע קרייזען זיינען אזעלכע פראפעסאטען געהערט געווארען פיל פרי-הער.

דערפאר איז אבער ניי און זעהר שווער די קלאנע וואס די ראדיקאלען ברענגען גענען אמעריקאנער ביזנעס-מא-סארען.

עס איז אונגענומען געווארען ביי אונז און מיר האבען געמאכט די גאנצע וועלט גלויבען אין דעם, אז אמעריקאנער ביזנעס מעטאדען זיינען די בעסטע, אז דאס וואס מען רופט אין ענגליש "עפישיענס" (די קונסט צו דערגרייכען די בעסטע רעזול-טאטען דורך דעם קלענסטען פארלוסט פון צייט) איז גענערעל איין און אמעריקא-ענטוויקעלען צו דער העכסטער שטופע.

נאדעם גארעט, אן עקאנאמיסט און באריהמטער שרייבער ווענען פינאנצ-פראגען, דערקלעהרט די גאנצע וואך אלס א בלאף.

ערשטענס, ליידיט אמעריקאנער ביזנעס דורך דעם, וואס אונזערע ביזנעסלייט, די גרויסע פאבריקאנטען, הערען אויף צו זיין די באלעבאטען פון זייערע פאבריקען. אונזער ציוויליזאציע איז אן אינדוסטרי-יעלע אבער זי ווערט געפיהרט נישט פון די אינדוסטריען נאך פון די פינאנסיסטען, פון די באנקירען, וועלכע ניבען דאס געלד פאר די דאזיגע אינדוסטריען.

דער גרויסער ערפאלג, וואס געוויסע אמעריקאנער אינדוסטריען האבען געווי-זען ביי איצט, איז נישט צוליב זייערע פער-הייטקייט, נאך צוליב די גרויסע נאטירליכע רייכטימער פון אמעריקא. ווען עס קומט אבער אויס דעם אמעריקאנער פאבריק-קאנס צו קאנקורירען מיט'ן אייראפעא-ישען אויף א פרעמדען מארק, ווערט דער אמעריקאנער שטענדיג געשלאגען.

אמעריקאנער ביזנעסלייט צייכענען זיך אויס מיט זייערע געלד פארשווענדונג-גען און אומפעהיגקייטען, ערקלעהרט נא-רעם.

די עטליכע אויסצוגען וואס איך האב דא געבראכט זיינען כאראקטעריסטיש פאר אלע איבעריגע.

דער גרונדמאטיוו פון דעם גאנצען בוך איז, אז אמעריקא, כאטש זי האט אן אייגענעם כאראקטער, האט זי אבער נישט הינטער זיך קיין מעסטע מאריציע און זי ווערט פארזעהרט פון אן עסטעטישען און קליטורעלען הונגער. אמעריקא בלאפט א

עס איז א גרויסער אינטערעסירער ציי-שען א ציוויליזאציע האט אן א האנד פון ציוויליזאציע. א ציוויליזאציע האט אין יעדע מדינה, וואס איז ארויסגעוואר-פען פון איהר ווידער בארעכטיגען צו שטאנד אין האט אונגענומען מעהר מעהר וועניגער באדערנע פארמען פון לעבען. אויב מען וואל מעסטען ציוויליזאציע מיט אום מאס, דאמאלס פון קיין ספר נישט זיין, אז אמעריקא איז א לאנד פון העכס-טער ציוויליזאציע, ווייזט קיין האנד פון נישט שטארקען מיט און פיל באדערנע ערפינדונגען אין לעבענס-בארעמליכקיי-טען ווי אמעריקא.

זייען מען דערט ווענען א לאנד פון ציי-ווייליזאציע האט מען אבער דעריי אויך אין זינען דעם ביטראם פון האנד צו דעם אלגעמינעם סכום פון מענשיכען פרא-ניעס; צו דעם אלגעמינעם סך-הכל פון דער וועלט'ס פארמענען אויפ'ן קולטורעל-לען און סאציאלען געביט, אזוי ווי מען רעדט ווענען דער רוימישער מאדער ווענען דער גריכישער ציוויליזאציע.

אין דעם פרט מען מען זיך וואויר-שטעלען די פראגע, אויב אמעריקא איז א לאנד פון ציוויליזאציע; אויב אמעריקא האט אין זיך אונזנס, וואס איז עפעס ארוי-ניגעל, כאראקטעריסטיש - אמעריקאניש, אין וואס דאס באשטערט און וואס פאר א ווייזונג דאס האט אויף דער אלגעמינער און איהר אייגענער ענטוויקלונג אין דער צייטנסט.

די דאזיגע פראגע איז באציג צו אמע-ריקא איז נאך אינטערעסאנטער דערפאר, ווייזט אמעריקא איין פאר עטליכע הונדערט יאהר געווען איינזאנצען אונטער דעם איינפלוס און ווייזונג פון א אייגענע פונדעמענטער ציוויליזאציע, דער אנגלא-זאקסישער. דורך א רעוואלוציע האט זי זיך אפגעריסען פון איהר מוטער-לאנד און האט פאר א ווייזונג האט די פאליטישע וועלכסטשטענדיגקייט געהאט אויף אמע-ריקא? האט עס איהר געהאלטען צו שאר-פען אן אייגענעם נאציאנאלען כאראקטער און פיזיאנאמיש, אן אייגענע נאציאנאלע קולטור און ציוויליזאציע, אדער איז זי נאך אלץ א טייל פון דער אנגלא-זאקסי-שער?

און אויב זי האט יא געשאפען עפעס אייגענעס, איז עס בעסער ווי די פריהער רילע מאדער ערנער?

די דאזיגע פראבלעם, נישט אין איהר פולער גאנצקייט, נאך אין געוויסע טיילען איהרע, האבען זיך געשטעלט דרייסיג סטעריאטער ראדיקאלען, וועלכע האבען געמאכט אן אנטווערונג אויף דרייסיג פארשידענע געביטען פון סטעריאטער עקאנאמישען, פאליטישען און קולטורעל-לען לעבען.

אין א ריזען בוך פון קארען 600 זיי-טען, וואס טראגט דעם פרעסענציעזען נאך-מען, "ציוויליזאציע אין דעם פארמייניגטע שטאטס" (ארויסגעגעבען פון פארלאנס-הארטאורס, ברייס און קא). האט יעדערער פון די דרייסיג געווייכעט אן ארטיקל צו א באזונדער פראגע מיט וועלכער ער האט זיך ספעציעל אפגעגעבען, אנהויבענ-דיג פון "דער שטאט" און ענדירענדיג מיט "הומאן אין אמעריקא", באטראכ-טענדיג אזעלכע פארשידענע ווינאלען, ווי פאליטיק, זשורנאליזם, בעזעץ, ערציהונג, קונסט, וויסענשאפט, ביזנעס, ליטערא-טור, מוזיק, געשיכטע, געזעלעכט, פאמיל-יע, מעדיצין א.א.וו. א.א.וו.

עס איז אוממעגליך אין איין ארטיקל צו געבען א צופרידענשטעלענדע איבער-זיכט איבער דעם גאנצען בוך אדער אפילו צו געבען די אויספיהרונגען, צו וועלען יעדער פון די דרייסיג קומט אויף זיין ספעציעלען געביט. איך וועל דא נאך פראווען אנדרייטען אין אלגעמינע שטרי-כען ווי אזוי אמעריקא ווערט געזעהן דורך די אייגענען פון איהרע אייגענע ראדיקאלען. זיי זיינען אלע מודה אז אמעריקא איז א וועק אויף אן אייגענעם וועג, און איז נישט מעהר א טייל פון דער אנגלא-זאקסי-שער ציוויליזאציע. זי שאפט איהר איי-גענעם לעבען און שמידט איהר אייגענע קולטור. אבער דאס איינצע וואס ווערט דא געשאפט איז קראנק און פול מיט שערליכע מיקראבען פאר'ן ארגאניזם פון אמעריקא.

יעדער ארטיקל איז א באשולדיגונגס-אקט געגען אמעריקא אויף א באשטימ-טען געביט. און כאטש מיט א סך פון זייערע באהייפטונגען קען מען נישט איין שטימען, איז אבער ווערט זייער שטימע צו הערען, ווייל דאס איז די שטימע פון רעבעלען, די שטימע פון יוגענדר וואס שטופט זיך פאראויס און וויל נישט פאר-גלייכען ווערען אין די פון פריהער גע-שאפענע מאריציעס.
די גרעסטע קלאנע ווערט געמאכט

קליפט איינשליסליך
אלאמביא טהע
צוועטשני טשני
ווייט לילי טהע

אפילו נאך יארן וואו ער וועט פאר
ברענגען 6 מאנאטען. ער פארהט אהין
אויף דער בעפאלמעכטונג פון דעם יוני
טער פטייטס דעפארטמענט און לייבאר
אום איינפוארשען די ארבייטסגעזעצ
אין דער שטער וועלט. אויף זיין ריזע
וועט דא פרייט אייך באהענען זיך מיט
פארשידענע קליינס און פאנאטארויס
מיטן ספעציעלען צוועק איינפויגען
דעם יוניאן העלטה פענטער ביז ער
העכסטער מעדיצינישער מדרגה.

עס איז וויכטיג, דאס די פערזאנען וועל
נע ערווארטען אן אטאקע פון אט דער
קראנקהייט אין אינווסט וואלען זיך וועגן
דעם אין די קליניק אין דזשון, ווייל אין
דעם פענטער וועלען זיי פריגען די ריכ
טיגע באהאנדלונג וועלכע וועט העלפען
פארמיידען דאס איבערלעבן זיך פון דעם
פיווער.
דא דזשארדזש ב. פרייט, דער דיי
רעקטאר פון דער יוניאן העלטה פענטער
פארהט אוועק געשטען שבת דעם 25טען

טעטיגקייט אין יוניאן העלטה
פענטער האלט זיך אין
פארגרעסערען.
אין דעם יוניאן העלטה פענטער פון
די א. ל. ג. א. 131 איסט 17טע סט.
ייערבער האט בער פארינט דעם נאמען
פון דעם ארבייטער'ס אייגענעם, "באארד
אין העלטה" ווערט געשטען שבת, דעם
14טען אפריל געפענט נאך א נייע קליי
ניש פאר די וואס ליידען פון הייפיווער.

דעזיניערס פון
פרייע קליידער ווערען א סך פארלאנגט
א גוטע פראפעסיע פאר מענער און פרויען!

אין דעזינינג פאר פרויען, מיסעס
אין קינדערשע קליידער א קורס
אין מיטשעל סקול מיט א באל-
דיגע פאזישן אין א גרויסע
געזעלשאפט.
די מיטשעל סקול איז גארמענט
דעזינינג, פעטערן מייקלינג, גריי
דינג און פטיינג פאר פרויען קליי
דער. עטאבלירט איבער 50 יאהר
מיט דעם גרעסטען ערפאלג.
נייע אידעען
נייע סיסטעמען
בעסטע מאטאדען
בעסטע רעזולטאטען
פרייוואט אונטערריכט, טאג און
ווענט קלאסען. גוטע באדינונגען.
שרייבט, טעלעפאנירט אדער קומט
פאר א פרייען ביקלעט מיט פולער
אינפארמאציע.
פרייע דעמאנסטראציען אין
אונזער סקול.
אונזעם קלאסען: מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג
דעמאנסטראציען פריי אין דער סקול.
MITCHELL DESIGNING SCHOOL
15 WEST 37th STREET, NEW YORK
Phone: Fitz Roy 1674
Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

סקוירט און דרעסמאכער
יוניאן לאקאל 23

א דזשענעראל מעמבער מיטינג
פון דעם לאקאל וועט אפגעהאלטען ווערען
שבת, 22טען אפריל, 1 אוהר בייטאג
אין סטייוועסאנט קאסינא
140 סעקאנד עוועניו

אויף דעם מיטינג וועלען דיסקוסירט ווערען טרייד אין קאנווענשאן
פראגען, פון גרויס וויכטיגקייט פאר אלע אונזערע מיטגלידער. וואלען
וואס מעהר מיטגלידער פון דעם לאקאל קומען זיך באטייליגען אין דער
דיסקוסיע איבער די פראגען.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 23
ה. וואנדער, מענעדזשער.

שבת, 22טען אפריל קונדס לאכנאכט
אין מאנהעטען אפערט הויז
די פרעה-לאכנסט נאכט פון יאהר,

קונדס לאכנאכט
שבת 22 אפריל
מאנהעטען אפערט הויז

מארים שווארץ
צוזאמען מיט
מוני ווייזענפריינד
אין טשעכאוו'ס, "בירוגיע", אן איינאסי
טער וואס איז געשפילט געווארען פון באר
לעז'ין אין מאסקווער פלעדערמיוז טעא
טער אכטענען חרשים.
פאניא מארינאוו
פארלעזט זיך אויף פאניא.
יודעל דובינסקי
אלס ליטווישער מניח, און קונדס מנידות.
לואיס בראנט
דאס וואונדערקיינד, וואס האט געמאכט א
סענזאציע מיט זיין שפילען, "מאטעלע" אין
יונה ראזענפעלד'ס, "קאנקורענטען" אין דער
ראלע פון א קינדער-רייכען פאטער.
אל. הערים
בלעטערענדיג דעם לעצטען יאהרנאנג
„קונדס“ און זיך אפשטעלענדיג אויף די
ערנסטע וויצען.
אלוא נאך אמאל און שטארקער!
שבת דעם 22טען אפריל
באקסעס \$5.00

באשיינט פון פאלגענדע שטערען:
(וואס וועלען טאקע ערשיינען אין שיינען ווי
אין פסוק שטעהט)
נינא קאשי
קאלאראדא סאפראנא פרימאדאנא, פון
דער שיקאגא אפערט קאמפאניע.
אדאלף באלם
טאנדימייסטער פון מעטראפאליטאן אפער
רא הויז, צוזאמען מיט
רוט פירדזש
פרעמיער טענצערין, מעטראפאליטאן אפער
רא הויז, קלאסישע און פאנטאסטישע הומא
דיסטישע טענצ.
וולאדימיר חפץ
(פון די אמת'ע חפץ'ס!) אידישער קאמפא
ניסט און פיאנא ווירטואז.
יוסף משערגיאווסקי
מייסטערקאמפאזיטאר פון אידישע נגונים,
(ווי פון „דובוק“) און „הומרה“ טשעליסט,
אין א פראגראם פון נייע אידישע העלא
דיען.
ציליע אדלער
אין משה נאדיר'שע לידער
אין קונדס-לידער און מעלודעקאמאציעס.
בילעטען פון 75 ס. ביז \$2.50;
עו באקומען אין „קונדס“, 177 איסט בראדוויי, „שטא“, „ציוס“, אין רעסטאראן, 141 דיוויזשן סטריט; אין גאסיק בוק סטאר, 11טען סטריט און
צווייטע עוועניו; סטורנ'ס דזשולערי סטאר, 1837 ווילקיןס עוועניו; ברשנס, הרלעם; עשטיין'ס דרעס סטאר, סטריטען עוועניו און 11טע סטריט.
ברוקלין: קאץ דרש סטאר, 87 גרעקס עוועניו; בראנזוויל: לויבאר לייסעאום, 299 סטקסען סטריט.

ווער עס לייענט נישט דעם „קונדס“ און געהט נישט צו דער לאכנאכט לעבט אויך, נאך אלץ הייסט א לעבען!

שרביטער פון אלע
 לענדער, פארמיי-
 גטעס אידן, און די
 וועלט וועט זיין
 א פרייד !

בערענע חתומות
וילא ארעם,
(אויב, פ"ו, 8.)

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט וואירקערס יוניאן

PRICE 3 CENTS

מי'טינג פון דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד

פירט, און ער האט שווינטעט אין דער
 קערענשעל קאמיטע פאר דער קאנאנע-
 שון די פאלגנדע פערזאנען:
 רוש, ברעסלאו, לאקאל 86, טשערבאן
 רייזיד רייזנסקי, לאקאל 10, פער.
 ב, שיפער, לאקאל 5, שימאנא.
 עליאשעל רודאקא, ווייטשטשבער יי-
 גוא לאקאל 16, פילדא.
 י, טשיטריטשיטרא, איסליענישער
 לאקאל 48.
 פאני שפירא, ווייטנורם ווארקערס
 יונגאן לאקאל 62.
 מאירס ערין, לאקאל 68, סיניגעט,
 דער רושענעראל עקזעקוטיוו באגאר
 האט די קאמיטע גוטענהייסען,
 די קערענשעל קאמיטע האט אנגע-
 פאנגען איהרע וויזנען דעם מאנטאג אין
 דער-פריה, און דער אינסענעסאנאל ביל
 (סליט און יא 19)

**באארה און רעפערס איז מלייזלאנד
וועט מיטען דעם שבת און זונטאג**

פדיון האדם קדוש ונאמן געווינט א קיים אין קערט זיין אפילס.

שפעליים דיוויזשען וואָרפֿט אים אַר-
 פּיל גענעז דער יוגנט.
 דער שפעליים דיוויזשען פֿון קלויזאָנדר
 האָט לעצטע וואָך אומגעוואָרפֿען אַן
 אַרטייל פֿון אַ ייִדיגען קאָרט גענעז די
 קלאָמבשכער יוגנט. דער אַרטייל איז
 געווען, אז די יוגנט זאל באַזאָרגען די
 קאָנטראָקטאָרס פֿירמע, דאָס מיינעט, פֿון
 פּענסאָויל, אַ שטערטלע רעזע. קלויזאָנדר
 25 הונדערט דאלאר „רעמעדישעס“
 די געשיכטע פֿון דער קיים איז ווי

די יוגנט האט דיווע פירמע אָנגעקלאָנגען
פאר דער אָספ' און די קלאנע איז נע-
פונען געווארען גוט באניידעט. די
אָספ' האט דאן באשטרעבט די פירמע
לאנדסמאן הויזשטיימער דאס 50 דאלאר
און אידן נעמלעך, זי וואלט ביז
(שארטאג איז ווי 5).

רעם שבת אין וואנטאג, דעם 22סטן אין
2טען אפריל, וועט פארקויפן א "הי-
ינג" פאר דעם "באטער פון רעפערס"
אין דער קלאס אינזשענירע פון קליין-
אנה, דיזע "הירינג" וועט פארקויפן
ווייט'ן פארלאנג פון דער מאנופעסטור-
ערס אפס'ן, עס האנדלט זיך דארט
וועגן די "וויידזש פאליס".

פשוט גערעדט הייסט עס, דאס די
קלאסישעלעכטערס פון קליינלאנד מיי-
ען, אז די וויידזשעס, וואס זיי עקלען
זייער ארבייטער, זיינען עס הייך אין זיי
וויילע ארבעטסגיינדען כאטש א 16-20
פראצענט. די יוניאן אין נאטירליך, גע-
בען דעם און אונזער ווייס-פערזענע
א, פערלשטיין, דער מענדזשער פון דער
קלאסישעלער יוניאן, פיהרט א א קאמפ-
זעען דעם פארלאנג פון די באלעבאטערס.
פאר דעם צוועק אין אונזער סטאטיסטי-
קער, שלעכטאנדער טראכטענבערג, לעצ-
טענס געווען צוויי טאל אין קליינלאנד, ער
האט פארברייטעט פאסטען אין ציפערען,
באזירט אויף דעם איינציגן, קאסטט אז
"הירינג" צוריקצוגאנגען די טענות פון די
מאנופעסטורערס, אז די וויידזשעס פון

די צווייטע יעהרליכע קאנפערענץ פון דער
ווארקערס עדיזשישאן ביזרא

די צווייטע, יעהרליכע קאנפערענץ
דער וואקסערס ערווייטשן בורד
ט פארטוסען שבת און וונטאן, דעם
טען און 23טען שפּריל, און אנווערל
סלידער, וועלכע עס איינפערעסירט די
י, יינען געלאדען בייצואוואוינען די
זינגען.

[illegible]

איסט 4טע סטריט. ביים דינער ווער
לען געהאלטען ווערען קורצע רעדעס פון
די פאלגענדע פראמינענטע פערזאנען:
סעמיועל גאמפערס, פרעזידענט פון
דער שמעריקען פערדעריישאן פאר ליבאר.
בענרושאמין שלעזינגער, פרעזידענט
פון דער אינטערנעשאנאל יידיש נאך-
מענט וואקערס יוניאן.
פראפעסאר טשארלס א. בירד, פון
דער "ניו סקול פאר סאשיאל רעסטיטוש".
אלבערט מאנסבאכרדש, א נאפט פון
דער ליבאר ערוויקשישאנאל באוועגונג
אין ענגלאנד.

יזה פריינ, ארגאניזאטאר פון דער א.מ.וו.ל.
מיט ראז שניידערמאן, פון דער
וואומענס סטייד יוניאן ליג.
רשיימט ה. מארער, פרעזידענט
(שליס איף זייט 16)

אינהאלט-פארצייכנים

גערעכטיגקייט" נומער 16

- ייט 2. די וועג — ג. ש.
 ייט 3. מיינענען וועגן אונזער עדיקויר
 שטאָל מעטיקטן — סטעף רעפארטער.
 ייט 4. מיינט פון דושיינט באַהר פון די
 ווייט און דרעקטאָר יוניאָן — מ. ה.
 מַטְקוֹת. מיינט פון דושיינט באַהר
 פון קלאָקטאָר יוניאָן — 5. לאַנגער.
 פילדעלפיער סטריק באַרייט — מאַס
 סאַנדלער.
 ייט 5. דריי מיינענען פון עקזע. באַהר
 לאַקא 22 — י. שנהאָלץ.
 ייט 6. רעפארט פון לאַקא 82 צו דער 16-
 סער קאָנפערענץ — מ. י. אשפּיר.
 ייט 7. הול-המער (ערצילונג), שלום אש
 פיר. פון רעדאַקטאָר'ס נאָטיק-ביכער.
 ייט 8. דער לעצטער מערסטל יעהרליכער
 מיינט פון דוש. עקזעקוטיוו באַהר —
 ש. יאָנאווסקי. קורץ און שטאַר — ג. ג.
 ייט 9. אַרום דער געזעץ קאָנפערענץ —
 ג. טאָביאָס. געה צו צום ביכער שרעק
 (געדיכט) — ז. וויינבער.
 ייט 10. די מיינערס און די קלאָקטאָר —
 דוש. העלער. אַז מ'זוכט (עלעיעשאָן) —
 ב. י. גאַרשטיין.
 ייט 11. לערליי פון שיטאַט — ה. סקול-
 מאַן. ווי צו זיין געזעס — דר. ב.
 רובאַווסקי. קורצע שמועסען.
 ייט 12. און 15 — שווערס ווייטעס.
 ייט 13. באַרייט פון אַ סעקענדעלעך קאָממע
 פון לאַקא 1 — ג. שטעל. גלייטען.

באריכט פון ערשטע מאנאטערעניז

אביש-אווענד פאר דר. דושיארדזש מ. פרייס

ד. פרייס, דער דירעקטאר פון דעם יוניאן העלט סענטער, פארט אין אירא-פא, פאר איינע מאנאטערעניז, און לעצטע שבת אין איהם געגעבען געווארן רען א שעהער אבישירם אווענט, וויינע פריינד האבען אין יוניאן העלט סענטער א-אנשירט פאר איהם א סופריז באני-קעט און עס איז געווען א נייטערייכער אווענט.

פאסיע דערען וויינען דארט געהאלטן טען געווארען פון די פאלגענדע פער-זאנען: ישראל פיינבערג, דושינערשטל מע-נערשער פון דושינא באהרד; מ. ווייס, מענערשער פון לאקאל 6; דוש, ברעס-לא, מענערשער פון לאקאל 86; ס. לעב-קאוויטש, מענערשער פון לאקאל 3; ד. בינסקי, פון לאקאל 10; מים וואלפסאן, ד. שוואט און ד. גאלדשטיין.

עס פארשטעהט זיך, דער בעל שמחה אליין האט אויך געהאט דאס ווארט, און ער האט אלעמען הארעניג געדאנקט פאר דעם כבוד וואס מען האט איהם געגע-בען.

דער טאקסטמיסטער איז געווען אונ-זער ווייטפערזינדנט ה. וואנדער, דער מענערשער פון לאקאל 28, ברודער וואס דער איז דער טשערמאן פון דער באהרד און דירעקטארס פון די לאקאלס וואס האלטען אויף דעם יוניאן העלט סענ-טער.

צום שלום פון באנקעט, האט די אריינשטעלענע קאמיטע איבערגעגעבען דר. פרייס א שעהנע פרעזענט, אלס אויס-דרוק פון אנערקענען פאר זיין גוטער אר-בייט, אלס דירעקטאר פון דעם יוניאן העלט סענטער.

צום שלום וועט נישט שאדען צו בא-מערקען, דאס דר. פרייס איז לעצטענס אפונגעטע געווארען, פון י. נ. י. ט. ע. ד. סטייטס לייבאר דעפארטמענט, אלס ספע-שעל קאמישנער צו שטודירען די אר-בייטס באדינגונגען אין די לענדער וואס ער וועט באזוכען.

מיר וויינען דר. פרייס א גליקליכע רייזע.

באנוצט זיך מיט פסח, ארויס-צוגעהמען סיטיזען פיייערס.

צוליב די ערשטע טעג פסח, וועלכע פאלען אויס היינטיגס יאהר, דאנער-שטאג און פרייטאג, דעם 13טען און 14טען אפריל, וועלען טויזענדער ניט-ביר-גער, באנוצען זיך מיט'ן יום-טוב און ווע-לען ארויסגעהמען, זייערע ערשטע און צווייטע פאפירען צו ווערען סיטיזענס פון דויער לאנד.

דער הויפט אפיס פון דער נעטש-ראליזאציען אידיאליען אין פארווערטס בילדינג, 175 איסט בראדוויי, וועט זיין אפען די גאנצע וואך פון פסח, פון 10 אין דער פריה ביז 6 אבענד, א פארגרע-סערטער סטע פון קלויזס ווערט אנגע-שטעלט אויף די יום-טוב בים טעג, אזוי אז מען זאל קענען אטענדען וואס מעהר אפליקאטען.

לעצטע וואך איז געווען דער קאנפער-רעניז ווענען דעם ערשטען מאי, און דער קאנפערעניז איז געווען א גרויס ערשאלט, 107 רעזענטען פון ארבייטער ארגאני-זאציעס וויינען געקומען צום קאנפערעניז, און דער גרויסער באזוך, צוזאמען מיט דעם נייפט, וואס האט געהערשט, האט געוויזען, ווי אונזערע ארבייטער קענען אויף דעם ערשטען מאי, דער קאנפערעניז איז אפגעהאלטען געווארען אין „פאר-ווערטס“ בילדינג און האט זיך געענדיגט מיט דער ערוועהלונג פון א ספעציעלער קאמיטע, וואס זאל אויסארבייטען פלע-נע, ווי אזוי צו פיייערען דעם אינטערנא-ציאנאלען ארבייטער יום-טוב.

א באשלוס איז אויך אנגענומען געוואר-רען צו שיקען א באגריסונגס טעלעגראמע צו די קעמפערעניז פיייערס.

אנגעפאנגען האט זיך דער קאנפערעניז האלב נאך אכט אין אווענט, אלס טשער-מאן איז ערוועהלט געווארען סאל. בעט-ז, פון אונזער קאמאטאבער יוניאן, אלס ווייט טשערמאן, י. קארן, פון די בוטשערס, אלס די סעקרעטער; ב. וויינשטיין, פאר די פראטעסטאנצן, און מ. פיינסטאן, פאר די פינאנסען. די קערענשעל קאמיטע איז באשטאנען פון נ. באני, סעקרעטער פון אירישען סאציאליסטישען פארבאנד; ב. וויטאשקין, אראנסקי, מאקס קאהען, מא-קאוויסקי, גאלדוואסקי און גרינאוואלד.

ביי דער ערשטעניג פון קאנפערעניז האט דער טשערמאן סאל. בעטז ערלערט, אז דער קאנפערעניז איז גערופען פון די פאראייניגטע געווערקשאפטען, געמיינ-שאפטליך מיט דעם אירישען סאציאליס-טישען פארבאנד, און לאקאל ניו יארק סאציאליסטישע פארטיי, ער האט אויך גערעדט ווענען דער רעאקציע אין לאנד, וועלכע האט זינט דער מלחמה נישט דערלא-זען צו גרויסע דעמאנסטראציעס דעם ער-שטען מאי, ווי מיר פלענען עס האבען אכטלינג יאהרען.

א לענגערער דערע האט געהאלטען מאקס פיינ, דער סעקרעטאר פון די נע-ווערקשאפטען.

באטייליגט האבען זיך אין קאנפערעניז לאקאל יוניאנס און דושינא באהרדס פון יוניאנס, ברענטשעס פון דעם אירישען סאציאליסטישען פארבאנד, דיוסטריקטען פון דער סאציאליסטישער פארטיי און ברענטשעס פון דער סאשעליסט קאנסא-מיעס ליג און ברענטשעס פון ארבייטער רינג.

פון די יוניאנס וויינען גוט געווען פארטראקטען די קלאקמאכער, עס איז אויך געווען דער פארדער דושינא באהרד און די דושינא ארבייטער, פארטער-טער וויינען אויך געווען פון די פועלי ציון, די קאמיטע, וואס איז צום שלום פון קאנפערעניז ערוועהלט געווארען, בא-שטערט פון: מאקס פיינ, נ. באני, דושינא גערבאר, ה. לאנג, מ. אייבראם-סאן, לואיס לאנגער, מ. קאהן, י. געני, ס. קאהן, קארן, בלאק, טירקעל, ליובאוויסקי און איינשטאטס.

צו די לעזער פון די „גערעכטיגקייט“

דאס איז דער ערשטער פון א גאנצער רייזע שמועסען, צווישען דעם מענערשער פון דער צייטונג און די לעזער, אין וועלכע ס'וועלען באשראכען ווערען זעהר וויכטיגע פראגען, אין באצוג דעם וואוילזיין פון די צייטונגען וואס אונזער אינטערנעשטאל גיט ארויס.

איהר זייט גאנץ געוויס פאראינטערסירט אין דעם וואוילזיין פון אונזערע צייטונגען, און איהר וואלט געוואלט זעהן זיי וואקסען, ווערען אלץ א גרעסערע מאכט אין עפענטליכע לעבען.

אום דאס צו דערגרייכען, איז נויטיג קודם כל צו עמאבילירען געהענערע באציהונגען צווישען אונזערע מיטגלידער און אונזער פרעסע, וואס זאל זיי, וועלכע זיינען די ארויסקעבער פון אונזערע צייטונגען, מאכען טראגען אויף זיך א טייל פון דער פאראנטווארטליכקייט, די „גערעכטיגקייט“ קאן גע-מאכט ווערען, דאס נישט נאר זאל זי זיך באצאהלען, זאנדערן זאל נאך עפעס אריינברענגען דער יוניאן. דאס קאן אבער דערגרייכט ווערען נאר מיט אייער מיטוירקונג, מיט אייער אקטיווער הילף.

פונקט נומער איינס פון אונזערע וועכענטליכע געשרעכען וועט זיך אפגעבען מיט דער פראגע פון אדווערטייזמענטס אין אלגעמיין. שפעטער וועלען מיר אויפגעהמען פארשיידענע איינצעלהייטען. איצטער ווילען מיר אויך זאגען אין אלגעמיין: האט אין ווינען איין זאך — איהר דארפט העלפען יענע, וועלכע זיינען פריינדליך צו אונז. אין דעם געשעפט-לשון פון צייטונגען מיינט עס: פא-ר-א-נ-י-ז-י-ר-ט א-ו-נ-ז-ע-ר-ע א-ד-ו-ו-ע-ר-ע.

און אסוויכטיגסטען איז, דאס ווען איהר פאטראניזירט אועלכע אדווער-טיזיער, פארגעס. נישט זיי צו זאגען, דאס איהר האט געזעהן דעם אדווער-טיזיענט אין דער „גערעכטיגקייט“. דאס וועט אונזערע אר-ווערטיזיער איבערצייגען, אז אן אדווערטייזמענט אין אונזער צייטונג באצאלט זיך.

קוקט אריין יעדע וואך אין דעם ווינקעל, איהר וועט אלע מאל געפינען דא עפעס אינטערעסאנטעס.

דער מענערשער.

דעם איינדרוק, דאס נישט זיי אליין הייסען שטימען פאר זיך, נאר אז דאס הייסט טאן די „ארגאניזאציע קאמיטע“ מיר ניבען דא בלויז איבער די פאפ-טען, מיר וועלען נאך האבען א געלענע-הייט צו רייזען ווענען דעם.

די פאלגענדע קאנדידאטען צו דער קאנווענשאן וויינען ערוועהלט געווארען פון די אנדערע לאקאלס:

די קאמערס יוניאן לאקאל 10.
סעמועל פערלמוטער, רייזער דובני-סקי, דושינא פייש, הערר בערלין, בעני-דושינא סאקס, אירדאר נאנאלע, פיליפ אנשעל און דושינא ס. רייאן.

ריינקאומאכער יוניאן, לאקאל 20.
ארטהור סעמועלס, לואיס וועסלער, סעמועל פרידמאן און היימאן נאדארן.

סקירט מאכער יוניאן לאקאל 23.
בערנארד שוב, סיימאן פריזאמט, לוי-אם פנקאווסקי, סעם עטקינד, הערר וואנדער, נייטען בארגוועלס, הערר גריי-בערג אין מאריס באס.

איטאליען קלאומאכער יוניאן לאקאל 48.
סאלוואדאר ניפא, עדוארד באליסא-ני, ווינסענטא סעלעסטע, פריינק קאמ-נאלע, וויטא קאטאניא, איננאץ טשער-טשארט, באזילא דעסטי, ראפאלא עס-פאסיטא, אטטיליא טערמיני און ארטו-רא וועלארדי.

מיטגלידענס דעסמאכער יוניאן, לאקאל 50.
בעסק, ליוויא, פיליפ גורמאן, מאריס סיראטא און הערר גרינבערג.

ווייטגורם ווארקערס יוניאן, לא-קאל 62.
אסתר פאפאוויץ, סענני שאפירא, יעטא באלאווסקי, סעם גראקין און מאריס זייעט.

באליינג פאר גוטע ארבייט.
מיר, די ארבייטער פון ווארשא-לאנד-שטיין שאפ, 498 — 7טע עוועניו, דרוי-קען אויס אונזער דאנק צו אונזער טשער-מאן ברודער אדאלף נאנאטישער, פאר זיין איבערגעבענהייט צו אונזער שאפ אין צייט פון סטרייק און אויך יעצט אין צייט פון פרידען. דערפאר האבען מיר איהם פרעזענטירט מיט א ווערטפולע גאלדענע וואנט, און מיר וויינען אז ער זאל דא נוצען געוונטערהייט, און טאן ווייטער די גוטע ארבייט.

אונזער שאפ האט אויך באשלאסען זיך צו טעקען מיט א שטונדע ארבייט, גוט צו מאכען ברודער נאנאטישער'ס פארלוסטען אין צייט פון זיין קראנק-הייט.

די קאמיטע:
דוש, טריקטער, לאקאל 1.
לואיס אפסעק, לאקאל 1.
לואיס פארבאכענט, לאקאל 3.
טאלער לאסקי, לאקאל 3.

אמאלנאמיט באנייט דעם אנרימענט.

(שלום פון זייט 1.)

געבער; אפשאפען געוויסע רענעלען וואס עקזיסטירען יעצט פאר די קאמערס; אן 48 שטונדיגע ארבייטס וואך אנטשטאט דער 44 שטונדיגער; א לוינ רעזוקאציע פון 26 פראצענט און אז געוויסע קלא-סען ארבייטער זאלען מעהר נישט קומען אונטער דער פראטעקציע פון דעם אנרי-מענט.

זיבען וואכען לאנג האבען זיך גע-צויגען די פארהאנדלונגען און ענדליך איז מען געקומען צו אן אויסגלייך. אלע רעכ-טען וואס די ארבייטער האבען געהאט פריהער און אויך פארבליבען אין דעם נייעם אנרימענט, אבער די יוניאן האט געמוזט אננעמען א לוינ-פארקלענערונג פון 10 פראצענט.

ווען דער אנרימענט איז אויסגעאר-בייט געווארען, איז ער פארגעלעגט גע-ווארען פאר די באאמטע פון דעם דושינא באהרד אין שיקאגא, פאר די מיטגלידער פון דער קאנפערעניז קאמיטע און פאר די שאפטשערלייט. אויף אלע מיטגינגען איז דער אנרימענט אנגענומען געווארען, נאך דעם איז דער אנרימענט פארגעלייגט געווארען פאר דער אלגעמיי-נער מיטגלידערשאפט אויף פיר גרויסע פארוואלטונגען און מיט זייער הסכמה איז דער אנרימענט אנגענומען געווארען פון דער יוניאן, און די פארשטעהער הא-בען באקומען דאס רעכט דעם דאקומענט אונטערצושרייבען.

דער אנרימענט איז מיט דער פירמא הארט, שאפער און כשרקס, האלסייל-קלאדערס אפאסיאלישאן און האלסייל-טיילארס אפאסיאלישאן. דער טערמין איז פאר דריי יאהר, פון דעם 1טען מאי, 1922 ביז דעם 30טען אפריל, 1925.

אפיציעלעס

די וואהלען אין לאקאל 9 פאר דער קאנווענשאן.

לעצטע שבת איז אין דער קאמא פיי-נישערס יוניאן, לאקאל 9, פארגעקומען וואהלען פאר דעלעגאטען צו אונזער קאנ-ווענשאן און די פאלגענדע נומערען זיי-נען ערוועהלט געווארען: נומער 2 — בעני ארלער, נומער 8 — הערר הענד-לער, נומער 9 — לואיס היימאן, נומער 11 — אייב זרלין, נומער 12 — רוי-בין סעכעפין, נומער 13 — מאריס יא-נאוויטש, נומער 15 — סעם סילווער-סאן, נומער 16 — איווא פאשע, נומער 17 — דוש, פארמאן, נומער 23 — ראוא קאפלאן, מיר ניבען דא איבער די וואס צוזאמען מיט די נעמען, ווייל די וואס האבען געארבייט פאר דעם „סלייט“ האבען אנטירט פאר די נומע-רען שוין'ן באלאט מעהר ווי פאר די פער-זאנען.

פאר די וואהלען אין לאקאל 9, איז ערשינען א פראפאגאנדע ליפלעט, צו די קלאוק פיינישערס פון לאקאל 9, ארויס געגעבען פון די דושינא ארגאניזאציע שטאן קאמיטע פון לאקאל 9, אין וועל-כען די מיטגלידער פון דעם לאקאל זיי-נען געווארען אינסטראקטעד צו שטי-סען נור פאר די אלע אויבען דערמאנטע נומערען מיט די פערזאנען וואס זיינען געשטאנען ביי דויע נומערען.

די ארגאניזאציע קאמיטע פון לאקאל איז אן אפיציעלע קאמיטע פון דעם לאקאל און הער לאקאל איז נאטיר-ליך, פארמאנטווארטליך פאר אלע, וואס די-זע קאמיטע מוט.

די דושינא ארגאניזאציע קאמי-טע פון לאקאל 9 אלס אפיציעלע קא-מיטע פון לאקאל, טאר נישט טאן דאס וואס דער לאקאל אליין האט קיין רעכט נישט צו טאן. ווען א לאקאל שטעלט אויס א באלאט מיט די נאמינירטע קאנדידא-טען טאר דער לאקאל נישט געבען אין קאנדידאט מעהר פרווילעגיען ווי אלע אנדערע, פאר דער יוניאן וויינען אלע גוט-שטעהענדע מיטגלידער גלייך, די יוני-יאן איז א יוניאן פאר אלע פיינישערס און פונקט אזוי ווי די יוניאן איז די יוניאן פון אלע פיינישערס, אזוי איז אויך א קאמיטע די ארגאניזאציע פון אלע פיינישערס, און דארום טאר נישט דער לאקאל אליין, נישט קיינער פון איה-רע קאמיטעס, מאכען אירענער וועלכע „דיסקרימינישאן“ צווישען איין גוט-שטעהענדען מיטגליד און א צווייטען.

אין דער קאנסטיטושאן פון אונזער אינסטערנעשטאל איז נישט קיין איין ווארט וואס זאל אנדריטען, אז א מיט-גליד וואס ארבייט פאר דער יוניאן שטעהט נידעריגער ווי א מיטגליד וואס ארבייט אין שאפ פאר א פרווואנט באס.

א יוניאן מאן איז א יוניאן מאן. דאס וואס איינער איז א באצאהלער באאמי-טער מאכט איהם נישט פאר אויס יוניאן-סאן, און נעהמט פון איהם נישט אזעל-די אלע רעכטען, וואס אלע אנדערע מיט-גלידער האבען. און לאקאל 9 ווייס דאס זייער גוט.

דאס האט אבער דעם לאקאל נישט אפ-געהאלטען ארויסצוגעבען אינסטרוקשאנס צו די מיטגלידער, דורך זיין דושינא ארגאניזאציע קאמיטע, נישט צו שטימען פאר אזוינע קאנדידאטען, וועלכע די יו-ניאן האט אויסגעקליבען אלס איהרע בא-צאהלער באאמטע.

ווערענדיג אין דעם ליפלעט ווערען די פיינישערס אינסטראקטעד נישט צו שטי-סען פאר די קאנדידאטען אויפ'ן באלאט וואס זיינען באצאהלעט באאמטע, ווערט דאס אין דער לעבער צייט אנטירט צו שטימען פאר נומער 9, דאס הייסט, פאר לואיס היימאן, דער מענערשער פון לא-קאל 9, וועלכע ארבייט אויך נישט אמי-זיסט, וועלכע נעמט אויך אלע שבת „פיי-רע“, גלייך מיט אלע אנדערע באצאהלעט באאמטע, פאר וועלכע די ארגאניזאציע קאמיטע פון דעם לאקאל האט נישט גע-הייסען שטימען.

נאך א ווארט; די צעהן פערזאן, פאר וועלכע די ארגאניזאציע קאמיטע פון דעם לאקאל האט געהייסען שטימען, זיינען אלע אליין מיטגלי-דער פון דער לעבער און אנטשטאט וואס קאמיטע! דאס מיינט אז אנטשטאט וואס אס די צעהן קאנדידאטען זאלען ארויס-קומען אפען און זאגען צו די מיטגלידער: „שטייט פאר אונז, ווייל מיר וויינען די איינציגע 10 ערליכע מענשען אין דער קלאוק פיינישערס יוניאן.“ האבען זיי זיך באהאלטען אונטער'ן מאנטעל פאר דער ארגאניזאציע קאמיטע, עס זאל מאכען